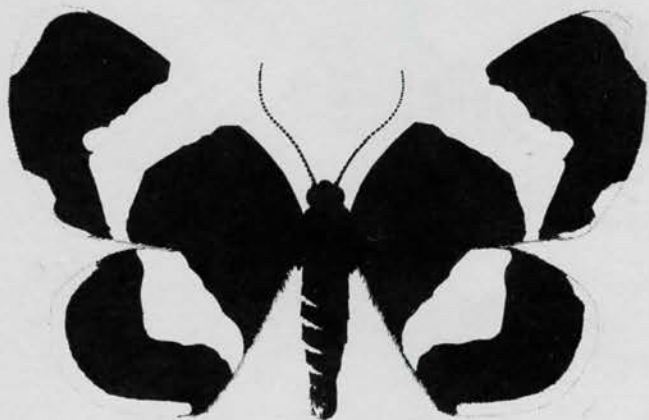

ISSN 0355-4791

baptria

Suomen Perhostutkijain Seura r.y.
Lepidopterologiska Sällskapet i Finland r.f.

VOL 14 1989 N:o 2

BAPTRIA

Julkaisija — Utgivare

Suomen Perhostutkijain Seura ry.
Lepidopterologiska Sällskapet i Finland r.f.
P. Rautatiekatu 13, 00100 HELSINKI

Ilmestyminen — Utkommer

4 numeroa vuodessa — 4 häften per år
Jäsenlehti, tilaushinta jäsenille 70,—
(= jäsenmaksu), ulkopuolisille 100,—
Prenumerationspris 70,— för medlemmar, 100,— för
icke medlemmar

Mainokset — Annonser

takakansi — bakpärm	700,—
1/1 sivu — sida	500,—
1/2 sivu — sida	300,—
1/4 sivu — sida	200,—

Julkaisun tarkoitus

Julkaisu toimii yhdyssihteenä julkaisijaseuran jäsenten ja eräiden tieteellisten seurojen ja laitosten välillä kuten seuran aiemmin julkaisemat kiertokirjeet. Tarpeen vaatiessa lähetetään muita tiedotuksia sisältäviä kirjoja jäsenille. Julkaisu sisältää seuran kuukausikokousten tieteellisen aineiston, kuten esitelmien lyhennelmät ja tiedonannot ym. sekä seuran toimintaan liittyvät ilmoitukset ja tiedustelut. Kokouksutus ja ennakkotiedot ohjelmista ilmoitetaan tämän lehden palstoilla.

SUOMEN PERHOSTUTKIJAIN SEURA ry. LEPIDOPTEROLOGISKA SÄLLSKAPET I FINLAND rf.

Kokoukset

Varsinaiset kokoukset pidetään yleensä kuukauden toisena keskiviikkona, paitsi tammi- ja syyskuussa kolmantena, kuitenkin kesäkuukausia lukuunottamatta, HY eläintieteen laitoksen suuressa luentosalissa klo 18.30 lähtien. Nuorisajaoston kokoukset ovat aina viikkoa ennen seuran varsinaisia kokouksia samassa paikassa klo 18.30 lähtien. Tarkemmat tiedot kokouksista ilmoitetaan jäsenille Baptriassa.

Hallitus — Styrelse

Puheenjohtaja — Ordförande
Erkki M. Laasonen (Vyökätku 9 B 13, 00160 HKI,
puh. 90-630 395)
Varapuheenjohtaja — Viceordförande
Rauno Väisänen (Steniuksentie 28 A 10, 00320 HKI,
puh. 576 374)
Sihteeri — Sekreterare
Jari Kaitila (Koivumäentie 18 A 26, 01230 VAN-
TAA, puh. 90-876 9406)
Rahastonhoitaja — Skattmästare
Erkki Franssila (Sulkapolku 6 B 42, 00370 HKI,
puh. 90-557 881, postisiirtotili 26858-3)
Antti Aalto (Anttilantie 10, 05840 HYVINKÄÄ,
puh. 914-208 85)
Magnus Landtman (Brändö parkvägen 44 A, 00570
HFORS, tel. 90-689 242)

Nuorisajaosto — Undgomssektionen

Puheenjohtaja — Ordförande
Jaakko Kullberg (Sallatunt.t. 2 D, 00970 HKI, puh.
90-324 228)
Sihteeri — Sekreterare
Jarmo Tikka (Kapteenintie, 01100 Östersundom,
puh. 90-877 9327)

Toimituskunta — Redaktion

Päivö Somerma, päätoimittaja (Laiduntie 18 as 8,
02340 ESPOO, puh. 90-801 2860)
Timo Leponiemi, toimitussihteeri (Tukkitie 18 D 42,
00760 HKI, puh. 90-386 515)
Pekka Väkkari, tieteellinen toimittaja (Kruunun-
haankatu 4 B 20, 00170 HKI, puh. 90-655 747)
Magnus Landtman, svensk resumé
Armas Järvelä, mainokset
Erkki M. Laasonen
Jari Kaitila

Muut virkailijat — Övriga funktionärer

2. sihteeri — 2. sekreterare
Henry Holmberg (Vainiopolku 7, 00700 HKI, puh.
90-354 981, arkistoasiat)
Jäsen sihteeri — Medlemssekreterare
Markku Savela (Kimmeltie 26 A 7, 02110 ESPOO, puh.
90-465 799; osoitteenmuutokset, jäsenmaksut)
E-MAIL: ELISA: Savela_Markku_nok
Internet: msa@clinet.fi
Tiedonantosihteerit — (meddelanden)
Seppo Repo "makrot" Kivimäentie 10 E, 01620
VANTAA, tel. 90-878 4434) ja
Ilkka Kontuniemi "mikrot" (Henrik Borgströmintie 5 B
16, 00840 HKI, puh. 90-698 4293)
Lauri Kaila (Ulvilantie 19 g 22, 00350 HKI, puh. 90-
551 207)
Kirjastonhoitaja — Bibliotekarie
Jorma Wettenhovi (Haapasaarentie 9 C 326, 00960
HKI)
Keräilytarvikkeiden välittäjä — (insamlingstillbehör)
Mikael Sinervirta (tarvikkeita saatavana kokousten yh-
teydessä; postitilaukset osoitteella: Ajurinkatu 21 A 1,
11710 RIIHIMÄKI, puh. 914-719 595)

Paino: Yliopistopaino

HELSINKI 1989

MIKROTIEDONANNOT 1987

Sakari Kerppola & Ilkka Kontuniemi

Records on Finnish microlepidoptera 1987

The article reports interesting Finnish Microlepidoptera collected 1987 as well as interesting findings of specimens collected in previous years though not yet reported or definitively identified until 1987. The classification and nomenclature follow CHECK-LIST OF FINNISH LEPIDOPTERA (Varis et al. 1987).

Species new to the Finnish fauna are: *Carcina quercana* (Fabricius, 1775) and *Metzneria ehikeella* Gozmany, 1954. Additionally there are 51 species reported as new to the Finnish biogeographical provinces and some other interesting species are dealt with. At present, 1417 species of Microlepidoptera are known from Finland.

Kirjoittajien osoitteet — Authors' addresses

Sakari Kerppola, Hiihtomäentie 44 A 6, SF-00800 Helsinki, Finland

Ilkka Kontuniemi, Henrik Borgströmintie 5 B 16, SF-00840 Helsinki, Finland

Artikkelissa esitetään vuoden 1987 mielenkiintoisimmat pikkuperhoshavainnot sekä aikaisempien vuosien havainnoita, joita ei vielä ole julkaistu. Näiden havaintojen vuosiluku on alle viivattu. Uhanalaiset lajit on merkitty tähdellä (*). Osa yleisimmistä lajeista, joita annetuissa tiedonannoissa esiintyy, on jätetty julkaisematta, mutta tiedot on kuitenkin tallennettu SPS:n arkistoon, jossa ne ovat käytettävissä. Maallemme uusina lajeina ilmoitettiin seuraavat: *Carcina quercana* (Fabricius, 1775) ja *Metzneria ehikeella* Gozmany, 1954. Pikkuperhosten lajiluku on täten 1417. Uusia maakuntahavainnoita tehtiin 51 kpl.

Tiedot yksilömäärästä pyydetään tulevaisuudessa ilmoittamaan edes noin lukuarvoina. Ei siis esim. runsas, kohtalaisesti, niukasti, paljon, vähän jne.

Mikrotiedonannot 1987

Nepticulidae

Stigmella glutinosae

EK: Virolahti 670:53, syksy 1987, c.l. 1ex., KAJ, EK:lle uusi.

Stigmella alnetella

EK: Virolahti 670:53, syksy 1987, c.l. 2exx., KAJ, EK:lle uusi.

Stigmella betulicola

St: Viljakkala 685:31, 1985, c.l. 1ex., SAE, St:lle uusi.

Stigmella catharticella

A: Finström, syksy 1987, toukkia, kuoriutui kymmeniä exx., KRH

Stigmella anomalella

PK: Ilomantsi kk, toukkia 2.8.1987., kuoriutui 1988 1♂ 1♀. Jos toukkia löytyy kurjana kesänä 2.8. ja niistä kuoriutuu imagoja keväällä, täytyy sen merkitä vain yhtä sukupolvea vuodessa (levinneisyysalucen pohjoislaidalla), LAE&LAL, PK:lle uusi.

Stigmella ulmivora

A: Lemland ja Finström ja Sund, syksy 1987, toukkia, KRH

Stigmella magdalenae

PK: Kitee 687:66, 6.6.1987., runsaasti exx., NUK&NUT, PK:lle uusi.

Stigmella zelleriella

U: Hanko, Tvärminne 664:28, 22.7.1987., n.15exx., HYÖ

U: Hanko, Tvärminne 664:28, 6.7.1987., kohtalaisen runsas lyöntihaavilla *Salix repens* kasvustosta, c.l. n.10exx., VAO

InL: Inari 761:55, 4.7.1987., 1ex., LAE&LAL

Stigmella hybnerella

A: Finström, syksy 1987, toukkia, KRH

Stigmella sorbi

PK: Kitee 687:66, 6.6.1987., 2exx., NUK&NUT, PK:lle uusi.

Stigmella continuella

U: Porvoo mlk, Åminsby, 669:41, 8.7.1987., 2exx., SUE

Stigmella splendidissimilella

V:Lohja, 1987, toukkia, KRH
 U:Nurmijärvi 669:37, 1987, e.l. 1♀, VAO
 EH:Valkeakoski 679:33, 1986, e.l. 1ex., SAE
 EH:Tampere 681:32, 1987, e.l. 3exx., SAE

Stigmella pretiosa

EH:Lempäälä 680:33, 1986, e.l. 5exx., SAE, EH:lle uusi.

Stigmella ulmariae

A:Lemland, syksy 1987, toukkia, KRH
 U:Hanko 664:27, 1987, e.l. 2♂♂, VAO
 U:Espoo 6672:374, 1987, e.l. 1♂ 4♀♀, VAO
 EK:Kotka, Mussalo 670:49, syksy 1987, e.l. 1ex., NUK&NUT, EK:lle uusi.

Stigmella lediella

LK:Uukuniemi, syksy 1987, toukkia, kuoriutui 1ex., NUK&NUT, LK:lle uusi.

Stigmella lonicerarum

EH:Valkeakoski, Sääksmäki 679:34, 1985, e.l. 1ex., SAE

Trifurcula angulifasciella

A:Lemland ja Finström, syksy 1987, toukkia, KRH
 V:Dragsfjärd 666:24, 1985, e.l. 3exx., SAE, V:lle uusi.
 V:Dragsfjärd 666:24, syksy 1987, toukkia, NUK&NUT
 U:Inkoo 666:32, syksy 1987, toukkia, kuoriutui muutamana exx., NUK&NUT, U:lle uusi.

Heliozelidae*Heliozela sericiella*

A:Lemland, Flaka 667:11, 25–28.5.1987., 11exx., HYO

Prodoxidae*Lampronia redimitella*

U:Siuntio, 20.6.1987., 2exx., JUJ
 U:Vantaa, Keimola, 17.6.1985., 1ex., KAJ
 U:Sipoo, Eriksnäs, 20.6.1987., KAJ
 EH:Lempäälä 680:32, 20.6.1985., 1ex., SAE

Lampronia fuscataella

U:Vantaa, Vaarala, 22.6.1987., 1♂, aamulla n. klo 6.00 kalliolta, jossa myös kosteita kohtia, KAJ

Tischeriidae*Tischeria heinemanni*

LK:Uukuniemi 685:65, 1986, e.l. 3exx., SAE, LK:lle uusi.

Tischeria angusticolella

A:Lemland 667:11, syksy 1987, e.l. 3exx., SIM
 A:Lemland ja Finström, syksy 1987, toukkia, KRH

Tineidae*Infurcitinea ignicomella*

EP:Närpiö 697:22, 3.7.1983., 1♂, KUA, EP:lle uusi.

Haplotinea ditella

V:Raisio 671:23, 29.5.1987, 28exx., HYO

Monopis obviella

U:Helsinki 667:38, 17.–29.7.1987., 2exx., KEP

Trichophaga scandinaviella

EK:Virolahti 671:54, 13.8.1987., 1♀, KNT, EK:lle uusi.

Gracillariidae*Parornix finitimella*

A:Lemland ja Jomala, 1987, 1ex., KRH

Callisto coffeella

InL:Inari 761:55, 4.7.1987., 3exx., LAE&LAL
 InL:Utsjoki 774:47, 2.7.1987., 1ex., LAE&LAL

Phyllonorycter pomonella

V:Dragsfjärd 666:24, 1987, e.l. 1♀, VAO
 V:Karjalohja, 1987, 1ex., KRH

Phyllonorycter rolandi

InL:Inari 761:55, 4.7.1987., 2exx., haavilla *Salix lapponumilta*, LAE&LAL

Phyllonorycter quinqueguttellus

EH:Lempäälä 680:32, 1987, e.l. 2exx., ravintokasvi *Salix rosmarinifolia*, SAE, EH:lle uusi.

Phyllonorycter anderidae

LK:Uukuniemi 685:65, 1986, e.l. 1ex., SAE, LK:lle uusi.

Phyllonorycter lautellus

A:Finström, 1987, 1ex., KRH

Phyllonorycter ulmifoliellus

PK:Kitce 687:66, 6.6.1987., 1ex., NUK&NUT, PK:lle uusi.

Phyllonorycter tristrigellus

A:Finström ja Marichamn ja Lemland ja Sund, 1987, toukkia, KRH

Phyllonorycter pastorellus

U:Kauniainen, 1987, e.l. n.25exx., VAO
 U:Helsinki, 8.1987., e.l. 10♂♂ 6♀♀, LAE&LAL
 U:Vantaa, 1987, e.l. 20exx., JUJ
 U:Vantaa, Vaarala, 1987, e.l. n.50exx., pääasiassa *Salix pentandra*lta, mutta myös *Populus sp.* (hybridi) sekä *Populus tremula* havaittiin ravintokasveiksi, KAJ
 U:Vantaa, Vaarala, 1987, e.l. 14 exx., *Salix pentandra*lta, KEP

Yponomeutidae*Yponomeuta cagnagellus*

EK:Kotka, Kotkansaaari, 1985, e.l. n.50exx., ravintokasvi *Eonymus europaeus*, VAE & E.Valleala, EK:lle uusi

Parasammerdamia lapponica

St:Hämeenkyrö 684:28, 1986, e.l. 1ex., SAE, St:lle uusi

Ochnerostoma friesei

InL:Inari,Kivijoki 761:55, 3.7.1985., 1♂, LAE& LAL,
InL:lle uusi.

Prays ruficeps

U:Helsinki 667:39, 1.8.1986., 1♂, KUJ
EK:Virolahti 670:54, 3.8.1986, 1♂, KUJ

Ypsolophidae

Rhigognostis sp.

Ks:Kuusamo,Oulankajoki 735:61, 25.6.1987., 5exx.,
LUU&SIM

Glyphipterigidae

Glyphipterix haworthana

LK:Uukuniemi, 6.6.1987., runsas, NUK&NUT, LK:lle
uusi.

Oecophoridae

Depressaria depressana

A:Lemland, 1987, 1ex., KRH, A:lle uusi.
U:Hanko, 23.6.1987., 1ex., JUJ
U:Siuntio, 20.6.1987., 2exx., JUJ
EH:Kangasala 681:34, 30.5.1987., 1ex., SAE
EH:Valkeakoski 679:33, 10.10.1987., 1ex., SAE

* *Ethmia terminella*

V:Dragsfjärd, 17.7.1987., 3exx., JUJ

Tichonia tinctella

A:Finstrom 670:10, 9.7.1984., 1♂, KUA
V:Nauvo 669:23, 21.7.1982., 1ex., SAE
U:Hanko,Russarö 663:27, 9–12.7.1987. 1♀ ja
19–23.7.1987. 1♀, KUJ

Decantha borkhauseni

V:Parainen 669:24, 29.7.1981., 1ex., SAE

Telechrysis tripuncta

U:Hanko,Russarö 663:27, 13.7.–13.8.1987., 16exx.,
KUJ

Carcina quercana (Fabricius,1775)

V:Nousiainen, 14.–21.6.1987., 2exx., THO, Maalle
uusi laji.

Kuva 1. *Carcina quercana* (Fabricius,1775) (Photo Antti Piirola)

Tuntomerkit: Siipiväli 16–20 mm. Pohjaväritys oranssipunainen-violetti.

Tuntosarvet erittäin pitkät. Jonkun verran kuvioinnetaan vaihteleva laji, kuitenkin hyvin helppo tuntea.

Lentoaika: Ulkolainen kirjallisuus mainitsee lentoajaksi heinä-elokuun. Suomalaiset yksilöt ovat kuitenkin saatu kesäkuussa, joten Suomessa ulkolainen lentoaikatieto ei aivan pidä paikkaansa.

Biotooppi: Sekalaiset lehtimetsät.

Levinneisyys: Laji esiintyy Ruotsin eteläosissa yleisenä, samoin koko Tanskassa. Levinnyt Keski- ja Etelä-Eurooppaan, Vähä-Aasiaan, Pohjois-Afrikkaan ja Kanadaan.

Elintavat: Aikuinen istuskelee lehdillä ja lentelee päivisin, mutta tulee yöllä myös valolle. Suomalaiset yksilöt on saatu valoryssä. Toukka elää tammella ja pyökillä touko-kesäkuussa lehden alapinnalla löyhästi kehrättyssä pesässään.

Nousiainen löytöpaikalla ei tammaa eikä pyökkiä kasva, mutta kirjallisuudesta löytyy maininta, että toukka elää myös muilla lehtipuilla.

Sijoittuu systematiikassa lajin *Hypercallia citrinalis* jälkeen.

Diurnea lipsiella

V:Turku,Ruissalo 671:23,1510.1980. 1♀ ja 4.10.1981.
1♀, ALH

Cheimophila salicella

EH:Lempäälä,Ahtäula 680:32,11.5.1981., 1♀, ALH

Elachistidae

Elachista compsa

V:Karjalohja ja Lohja, 1987, 2exx., KRH
EH:Jämsänkoski 688:39, 28.6.1986., 1♂ (GP), KAL

Elachista esko

PPp:Oulu, heinäkuun alku 1987, n.30exx., KRJ

Elachista subocellea

EH:Pälkäne 680:35, 15.7.1980., n. 10exx., SAE
EH:Pirkkala 681:31, 23.7.1985, 5exx., SAE
EH:Valkeakoski 679:33, 21.7.1986., 5exx., SAE
EH:Valkeakoski 679:33, kesäkuu 1987, e.l. 2exx.,
*Brachypodium pinnatum*ilta, KEP
EH:Luopioinen, kesäkuu 1987, e.l. 1ex., sama ravintokasvi, KEP

Elachista cingillella

EH:Valkeakoski 679:33, 8.6.1987., 1♂, yksilö on toinen maasta, SAE

Biselachista trapetziella

U:Helsinki, Santahamina, 1987, e.l. 1ex., *Luzula pilosula*, KEP
U:Sipoo 669:40, 1987, e.l. 1ex., KOP
U:Pyhtää,Kaunissaari 669:48, 1987, e.l. 2exx.,
HYO,SAK&TAB

Coleophoridae

Coleophora milvipennis

EP:Närpiö 697:22, 3.7.1984., 1♀, KUA, EP:lle uusi.

Coleophora siccifolia

EP:Laihia,Leväneva 697:24, 11.7.1985., 1♀, KUA&
KUJ, EP:lle uusi.

Coleophora uliginosella

U:Tenhola 665:29, 13.7.1987., 1♂ 2♀♀, ja 15.7.1987., 2♀♀, VAO

U:Sipoo 668:40, 19.7.1987., 1♂, KUA&KUJ

U:Siuntio, 20.6.1987., 1♂, JUJ

EK:Virolahti 671:54, 7-15.7.1987., 1♂, HOH&KNT, EK:lle uusi.

Coleophora cornutella

U:Hanko,Täktom 664:28, 7.7.1987., 2♂♂, KUA&KUJ

U:Hanko,Täktom 664:28, 15.7.1987., 1ex., JUJ

Coleophora fuscocuprella

V:Lohja, 1987, 1ex., KRH

U:Vantaa 669:37, 22.6.1987. 1♂ ja 4.7.1987. 2♂♂, VAO

Coleophora obscuripalpella

EK:Virolahti 671:54, 20.6.1987., 1♀, KNT, EK:lle uusi.

Coleophora juncicolella

EK:Virolahti 671:54, 6.7.1987., 1♀, KNT, EK:lle uusi.

Coleophora orbitella

KP:Vimpeli 700:34, 5.7.1985., 1♀, KUA&KUJ, KP:lle uusi.

Coleophora binderella

KP:Vimpeli 701:35, 6.7.1985., 1♂, KUA&KUJ, KP:lle uusi.

Coleophora ahenella

U:Siuntio, 20.6.1987., 2exx., JUJ

Coleophora albitarsella

A:Finström, 1987, 1ex., KRH

Coleophora pyrrehulipennella

EP:Laihia,Leväneva 697:24, 11.7.1985., 1♀, KUA&KUJ, EP:lle uusi

Coleophora conspicuella

V:Dragsfjärd,Vänäö, 18.7.1987., 4♂♂ 1♀, SAK&VAO

Coleophora squamosella

EH:Hattula,Parola 677:35, 24.6.1979., 1♀, KUA

ES:Joutseno, 5.7.1987., 15exx., JUJ

Coleophora separatella

U:Hanko 664:28, 13.7. ja 20.7.1987., yht. 9♂♂ 5♀♀, VAO

Coleophora chrysanthemii

EK:Virolahti, 28.6.1987., 1♀, JUJ

* *Coleophora hackmani*

U:Pyhtää,Ristisaari 668:48, 11.7.1987., 1♂, KUA

U:Pyhtää,Ristisaari 668:48, 8.7.1987., 1♂, JUJ

U:Pyhtää,Ristisaari 668:48, 8.7.1987., 1♀, KAJ

EK:Virolahti 671:53, 23.-24.6.1987., KAJ

Coleophora argentula

EP:Vaasa 701:22, 17-18.7.1981., 3♀♀, KUA, EP:lle uusi

Coleophora paripennella

St:Mouhijärvi 682:28, 14.6.1986., 1ex., SAE, St:lle uusi.

Agonoxenidae

Chrysoclista razowskii

U:Helsinki 667:38, 30.6.1987., 1ex., HYÖ

U:Helsinki 667:38, 4.7.1987., 2♂♂, VAO

Heinemannia laspeyrella

PK:Kitee 687:66, 21-30.6.1987., 1ex., NUK,NUT, LUU&SIM, PK:lle uusi.

Momphidae

Mompha terminella

V:Lohja, 1987, 1ex., KRH

U:Pyhtää,Ristisaari 668:48, 11.7.1987., 50exx., KAJ,KUA&KUJ

EH:Valkeakoski,Sääksmäki 679:34, 1987, e.l. 4exx., SAE

* *Mompha miscella*

A:Eckerö, 1987, 1ex., KRH

Mompha propinquella

U:Sipoo,Mattas 668:41, 15-23.8.1987., 1♂, LAE, LAL,HBL&LDS

Cosmopterigidae

Cosmopterix lienigiella

LK:Uukuniemi 685:65, 4-14.7.1987., 1ex., NUK, NUT,LUU&SIM, LK:lle uusi.

Stagmatophora anonymella

ES:Imatra, 4.7.1987., 1ex., JUJ

LK:Parikkala, 1.7.1987., 1ex., JUJ

Scythrididae

Scythris disparella

St:Hämeenkyrö 683:30, 18.6.1977., 1ex., SAE, St:lle uusi.

Scythris empetrella

U:Hanko, 1987, 1ex., KRH

Gelechiidae

Metzneria ehikeella Gozmany, 1954

A:Jomala, syksyllä 1986 kerätyistä *Centaurea scabiosa* mykeröistä kuoriutui huhtikuussa 1987 1♂ ja 1♀, BRH&KRH, Maalle uusi laji.

Kuva 2. *Metzneria ehikeella* Gozmany, 1954 (Photo Julius Hindström)

Tuntomerkit: Hyvin läheinen lajille *Metzneria metzneriella*, josta sen parhaiten erottaa banaaninmuotoisen kelta-oranssin täplän perusteella, joka sijaitsee siiven etureunassa lähellä siiven tyveä. Kuten muillakin tämän suvun lajeilla, niin myös *ehikeellan* väritys vaihtelee suuresti. Genitaaleissa on myöskin selvät erot lähilajeihin verrattuna.

Lentoaika: Heinä-clokku

Levinneisyys: Laji on tavattu Etelä-Ruotsista, Tanskasta vain Bornholmin saarelta, Liettuasta sekä Keski- ja Etelä-Euroopasta.

Elintavat: Toukka elää *Centaurea scabiosan* mykeröissä.

Bruun & Krogerus (1988) ovat julkaisseet lajista tarkemman selvityksen.

Sijoittuu systematiikassa lajin *Metzneria aestivella* jälkeen.

Eulamprotes superbella

ES:Joutseno, 21.6.1987., 2exx., NUK&NUT, ES:lle uusi.

Monochroa arundinetella

EK:Virolahti 671:54, 11.8.1987., 1♂, KNT

Stenolechia gemmella

EH:Pälkäne 680:35, 1987, e.l. n.10exx., SAE, EH:lle uusi.

Teleiodes vulgella

A:Lemland, 1987, 1ex., KRH, A:lle uusi.

* *Teleiodes sequax*

A:Kökar 666:15, 4.8. 3exx. ja 5.8.1987., 3exx., HYO

Chionodes ignorantella

U:Helsinki 667:39, 27-28.6.1986, 1♀, FRE, (KEP det.)

Gelechia turpella

EH:Tampere 682:32, 28.7.1981., 6exx., SAE, EH:lle uusi.

Gnorimoschema strelicium

PS:Suonenjoki 694:50, 4.7.1987., n.15exx., HYO

Gnorimoschema valesium

PS:Suonenjoki 694:50, 20.6.1987. 12exx. ja 4.7. 1987. 2exx., HYO

Gnorimoschema nordlandicoellum

ES:Joutseno, 5.7.1987., 1ex., JUJ

Caryocolum tischeriellum

A:Lemland, 1987, toukkia runsaasti *Silene nutans-kohokilta*, KRH

Syncopacma sangiella

EH:Hartola 683:44, 14.6.1987., toukkia *Lotus corniculatuselta*, 2♂♂ kuoriutui. Itäisin sisämaan löytö. PTO

Acanthophila latipennella

V:Lohja, 1987, 1ex., KRH

Anacampsis fuscella

V:Marttila 673:28, 1987, e.l. n. 10exx., SAE, V:lle uusi.

EH:Kuhmalahti 682:38, 1984, e.l. n. 30exx., SAE

EH:Pälkäne 680:35, 1985, e.l. 5exx., SAE

EH:Tampere 682:32, 1985, e.l. n.10exx., SAE

EH:Kangasala 681:34-35, 1986, e.l. n. 10exx., SAE

EH:Valkeakoski, kesäkuu 1987, toukkia *Trifolium mediumilta*, kuoriutui 10exx., KEP

Cossidae

* *Lamellocossus terebra*

U:Espoo, Svinö, 15.8.1958., 1♂, K.Nissinen leg.

U:Porvoo mlk. 668:43, 22.7.1987., 2♂♂ ja 27.7. 1987., 1♀, S.Ringbom leg.

U:Porvoo mlk. 668:43, 26.7.1987., 1♂, HYO

Tortricidae

Pandemis dumetana

U:Espoo 6672:374, 8-9.8.1987. 1♂ ja 26-30.8. 1987.

1♀, VAO

U:Kirkkonummi, 19-26.8.1987., 2exx., JUJ

U:Helsinki,Santahamina, 2.-9.8.1987., 1ex., KEP

Argyrotaenia illustrana

Ks:Kuusamo,Oulankajoki 735:61, 25.6.1987., 2exx., LUU&SIM

Archips betulanus

U:Hanko,Tvärminne 664:28, 25.7.-1.8.1987., 5♂♂, KUA

U:Hanko,Russarö 663:27, 18.7.-3.8.1987., 1♂, KUJ

U:Kirkkonummi, 19-26.8.1987., 2exx., JUJ

EK:Virolahti 6719:539, 8.-27.7.1986., 1♂, KAJ

Clepsis pallidana

St:Loimaan kunta 667:29, 19.7.1987., 3exx., SAE, St:lle uusi.

Cnephasia pasiuana

EK:Virolahti 6711:537, 2.-20.8.1979., 1♂ (GP), KAJ, (KEP det.), EK:lle uusi.

Acleris sparsana

A:Föglö 668:14, 2.10.1986., 1♂ (GP), VAO&HYO

Acleris schalleriana

A:Eckerö 670:09, 4.5.1986., 1♂ (GP), VAO

Cochylimorpha alternana

V:Vihti, 30.7.1987., 6♂♂ 1♀ ja 9.8.1987., 4♂♂ ja 22.8.1987., 1♂, haavimalla, LAE&LAL

V:Vihti, heinäkuu 1987., e.l. 14exx., KEP

Cochylis hybridella

ES:Vuoriniemi 683:61, 15.7.1987., n.20exx., KOP

Olethreutes dalecarlianus

EK:Kotka,Permoo 671:48, 1985, e.l. 3exx., ja 1987, e.l. 2exx., VAV&SUM, EK:lle uusi.

Olethreutes concretanus

Ks:Kuusamo, Oulanka 735:61, 25.6.1987., 1ex., LUU&SIM

InL:Inari 761:51, 6.7.1987., 1ex., LAE&LAL

Hedya roseomaculana

LK:Uukuniemi, 1987, e.l. 1ex., NUK&NUT, LK:lle uusi

Ancylis upupana

V:Lohja, 1987, 1ex., KRH

U:Porvoo mlk. 668:43, 20.7.1987. 1ex., HYO

EK:Virolahti 671:53, 13-19-6-1987., 1♂, KNT&HOH

EK:Virolahti kk 6711:537, 15.-16.7.1987., 3exx., KAJ

EH:Lempäälä 680:33, 2.6.1981., 1ex., SAE

Epinotia sordidana

A:Finström, 1987, 1ex., KRH

Eucosma campoliliana

U:Pyhtää,Ristisaari 668:48, 11.7.1987., 1♂, KUJ

*Froelichia textana*EH:Koski HL, kesäkuu 1987, toukka *Knautia arvensikselta*, kuoriutui heinäkuussa, KEPLK:Parikkala, heinäkuun alku 1987, 4 toukkaa *Knautia arvensikselta*, kuoriutui 1ex., muut loisittuja, KEP*Strophedra nitidana*ES:Mäntyharju 681:49, 18.7.1987., 1♂, PTO, **ES:lle uusi.***Pammene ignorata*

A:Finström, Husö, 1.–15.7.1987., 2exx., valorysällä, KRH/österberg

Pammene suspectana

A:Finström, Husö, 1.–15.7.1987., 1ex., valorysällä, KRH/österberg

Pammene ochsenheimeriana

EH:Pälkäne 680:36, 1.6.1981., 1ex., SAE

Pammene corollana

U:Vantaa, 1987, e.p. IEX., JUJ

Cydia cornucopiae

PPp:Tornio, 7.7.1987., 1♀, LAE&LAL

Dichrorampha cinerascens

U:Helsinki,Laajasalo 667:38, 4.8.1986., 1♂, KNT

Choreutidae*Prochoreutis ultimana*U:Hanko,Russarö 663:27, 17.–24.8.1987., 1♀, KUJ
EH:Riihimäki,Hirvijärvi 673:37, 21.–25.7.1987., 1♀, KUA*Prochoreutis solaris*U:Pernaja 670:44, 12.7.1987., 12♂♂ 1♀, FRE
U:Pernaja, 13.7.1987., 40exx., JUJ
U:Pernaja, 17.7.1987., 20exx., KEP
U:Pernaja, 20.7.1987., 25exx., KAJ
EK:Virolahti 671:53, 19.–26.7.1987., 1♂, LUU,
NUK,NUT&SIM, **EK:lle uusi.***Tebenna bjerkandrella*EK:Imatra, 1987, toukkia *Cirsium helenioides*-
ohdakkeen lehdistä, kuoriutui 4exx., KEP
EK:Imatra, 1987, e.l. 11exx., LAE**Sesiidae***Sesia melanocephala*

V:Nummi 670:32, 1987, e.p. 1♂, KOP

** Synanthedon mesiaeformis*

U:Helsinki 667:39, 1987, e.l. 1ex., KEP

Synanthedon formicaeformis

U:Kirkkonummi, 1987, e.l. 1ex., JUJ

Synanthedon polaris

InL:Kielajoki 768:48, toukka 29.6.1987., LUU&SIM

** Bembecea scopigera*

A:Sund, 12.7.1987., 1♀, HBL

Epermeniidae*Phaulernis dentella*LK:Uukuniemi, 1.7.1987., runsaasti exx., NUK&NUT,
LK:lle uusi.*Cataplectica profugella*A:Kökar 666:15, 5.8.1987., 10exx., HYO
U:Vantaa, 22.8.1987., 3exx., KEP
St:Mouhijärvi 682:28, 11.8.1987., 1ex., SAE
EH:Hattula 678:35, 17.8.1987., 1ex., SAE**Pterophoridae***Buckleria paludum*St:Loimaa 677:29, 19.7.1987., 2exx., SAE, **St:lle uusi.***Pterophorus tridactylus*V:Dragsfjärd,Vänö, 18.7.1987., kohtalaisen runsas
(GP), VAO, **V:lle uusi.***Calyciphora xerodactyla*EK:Imatra, 1987, e.l. 17exx., KRJ&LAE
ES:Joutseno, 1987, e.l. vähintään 1ex., NUK&NUT,
ES:lle uusi.**Pyralidae***Sciota adelphella*V:Lohja, 23.7.1987., 1ex., yksilö on kolmas maasta,
KRH, **V:lle uusi.**** Sciota lucipetella*

EK:Virolahti kk 6711:537, 10.–31.7.1987., 5♂♂, KAJ

Euzophera fuliginosella

U:Porvoo mlk. 668:43, 25.7.1987. 1♀, VAO&SAK

*Phycitodes saxicola*EK:Virolahti 671:53, 21.7.1982., 1♂(GP), KAJ, **EK:lle uusi.**
EK:Virolahti 671:53, 1982–1986, 1♂ 3♀, KAJ*Synphe angustalis*V:Houtskär, 28.7.1987., 1ex., yksilö on kolmas maasta,
BRH*Calamotropha paludella*

U:Espoo 6672:374, 27.7.1987. 1♂, VAO

Agriphila poliella

EK:Virolahti 671:54, 14.–21.8.1987., 1ex., KNT&HOH

*Catoptria permica*U:Espoo 667:374, 23.7.1987., 1♂ VAO
U:Porvoo mlk. 668:43, 25.7.1987., 1♂, VAO&SAK*Pediasia contaminella*V:Hiittinen 665:24, 6.7.–30.8.1987., 12exx., LUU&
SIM
V:Dragsfjärd 666:24, 25.7.–15.8.1987., 7♂♂, VAO,
TEA,TAR,HYO&SAK

Platytes cerussella

U:Pyhtää,Ristisaari, 8.7.1987., 1♂, KAJ

Eudonia aequalis

Kn:Puolanka 721:52, 10.7.1967., 1♂, PTO

* *Cydaena dentalis*V:Dragsfjärd 666:24, heinäkuu 1987, n.20exx., VAO
V:Dragsfjärd 666:24, 18.7.1987., 2exx., JUJ*Pyrausta porphyralis*EK:Virolahti, 19.6.1974., 1♂, S.Leinikka leg., EK:lle
uusi.* *Microstega hyalinalis*U:Kirkkonummi, 13.–15.7.1985., 1♀, JUJ
U:Pyhtää,Kaunissaari, 3.–8.7.1986., 1♂, LUU&KAJ**Korjauksia vuoden 1986 mikrotiedonantoihin***Bedellia somnulentella*EK:Virolahti, Ala-Pihlaja 671:53, 28.6.–10.7.1986.,
1♂, HBL,LDS,LAE&LAL
Ilmoitus peruutetaan virhemäärityksen tähden.*Mompha divisella*U:Helsinki 667:38, 1986, e.l. 7exx., KEP
Lajia kasvatettiin *Epitobium adenocaulonilta* eikä
E.lanceolatumilta.*Pandemis dumetana*LK:Parikkala, heinä-elokuun vaihe 1986, 1ex.,
KEP&VAK
Ilmoitus peruutetaan virhemäärityksen tähden.*Cochylimorpha alternana*U:Vihti, 29.7. ja 30.7.1986., 1♂ 4♀♀, LAE&LAL
Maakunnan pitää olla V.**Tiedonantoja jättäneet henkilöt ja heidän kirjainlyhenteensä**ALH Alen, H.
BRH Bruun, H.
FRE Franssila, E.
HOH Holmberg, H.
HBL Hublin, Ch.
HYO Hytönen, O.
JUJ Junnilainen, J.
KAL Kaila, L.
KAJ Kaitila, J-P.
KRJ Karvonen, J.
KEP Kerppola, S.
KNT Kontuniemi, I.
KOP Koskinen, P.
KRH Krogerus, H.KUA Kullberg, A.
KUJ Kullberg, J.
LAE Laasonen, E.
LAL Laasonen, L.
LDS Lindfors, C-E.
LUH Luoma, H.
LUU Luukkonen, L.
NIT Nikki, T.
NUK Nupponen, K.
NUT Nupponen, T.
PTO Peltonen, O.
SAE Saarela, E.
SAK Saloranta, K.
SIM Sinervirta, M.
SUE Suomalainen, E.
SUM Suoknuuti, M.
THO Teriaho, R.
TAR Tervonen, Ari
TEA Tervonen, Arto
VAO Vaalamo, K.
VAV Vanhala, V.**Kirjallisuutta**Bruun, H. & Krogerus, H. 1988: *Metzneria ehi-keella* ny för Finland (Lepidoptera, Gelechiidae). — Notulae Entomol. 68: 27–28.
Kyrki, J. 1978: Suomen pikkuperhosten levinneisyys. I. Luonnontieteellisten maakuntien lajisto (Lepidoptera: Micropterigidae-Pterophoridae). — Notulae Entomol. 59: 37–67.
Kyrki, J. 1979: Suomen pikkuperhosten levinneisyys. II. Lisäyksiä luonnontieteellisten maakuntien lajistoon (Lepidoptera: Micropterigidae-Pterophoridae). — Notulae Entomol. 59: 125–131.
Kyrki, J. & Tabell, J. 1984: Lisäyksiä Suomen luonnontieteellisten maakuntien pikkuperhoslajistoon (Lepidoptera: Micropterigidae-Pterophoridae). — Notulae Entomol. 64: 134–144.
Palm, E. 1978: De danske Oecophoridae — Lepidoptera, Särnummer 4.
Schnack, K. 1985: Katalog over de danske Sommerfugle, Catalogue of the Lepidoptera of Denmark. — Ent. Meddelelser Bind 52 Hefte 2–3.
Varis, V., Jalava, J. & Kyrki, J. 1987: Check-list of Finnish Lepidoptera, Suomen perhosten luettelo. — Notulae Entomol. 67: 49–118.

MAKROTIEDONANNOT 1988

Seppo Repo

Records on Finnish Macrolepidoptera 1988

The article reports interesting Finnish Macrolepidoptera collected in 1988 as well as interesting findings of specimens collected in the previous years though not yet reported.

New species to the Finnish fauna are: *Iphiclides podalirius* (Scopoli), *Acontia lucida* (Hufnagel), *Protexarnis squalida* (Guenée) and *Xestia brunneopicta* (Matsumura). Additionally, there are 28 species reported new to the Finnish biogeographical provinces.

Kirjoittajan osoite — Author's address
Seppo Repo, Kivimäentie 10 E, 01620 Vantaa

Artikkelissa esitetään edellisen keräilykauden (1988) mielenkiintoisimmat suurperhoshavainnot sekä aikaisempien vuosien havainnot, joita ei ole vielä julkaistu. Vanhempien havaintojen vuosiluku on tekstissä lihavoitu. Poikkeuksellisen runsaana esiintyneiden lajien kohdalla on ensiksi tiedossa oleva keräilykauden havaintojen kokonaismäärä (suluissa) ja tämän jälkeen yksityiskohtaisempaa tietoa havainnoista.

Maalle uusiksi lajeiksi ilmoitettiin: *Iphiclides podalirius* (Scopoli), *Acontia lucida* (Hufnagel), *Protexarnis squalida* (Guenée) ja *Xestia brunneopicta* (Matsumura). Uusia maakuntahavainnot on 28 kappaletta.

Macromeddelanden 1988

Artikeln presenterar de intressantaste storfjärilsfynden år 1988 samt tidigare opublicerade observationer med årtal. Först anges för en del arter totalantalet under säsongen inom parentes och därefter mera detaljerade uppgifter om observationerna.

Följande för landet nya arter anträffades: *Iphiclides podalirius* (Scopoli), *Acontia lucida* (Hufnagel), *Protexarnis squalida* (Guenée) och *Xestia brunneopicta* (Matsumura). 28 nya landskapsfynd noterades.

Papilionidae

Iphiclides podalirius (Scop.)

V:Turku Halinen 671:24, 24.8.1984, 1♂, MAN. Maalle uusi laji.

Parnassius apollo (L.)

A:Föglö ja V:Hiittinen, 1988, useita näköhavainnot, eri keräilijät

Parnassius mnenosyne (L.)

A:Brändö ja EH:Somero, 1988, runsas, eri keräilijöiden näköhavainnot

Lycaenidae

Satyrium w-album (Knoch) (n. 10 exx.)

V:Turku, heinäkuu 1988, eri keräilijät

Nymphalidae

Araschnia levana (L.) (n. 70 exx.)

PK:Ilomantsi 695:70, 4.6.1988, 10 exx, MUS;
PK:Ilomantsi, 11.6.1988, 4♀♀ ja 12.6.1988, 1♂ 2♀♀,
HBL, LAE, LAL & LDM
PK:Ilomantsi, 15.6.1988, 11♂♂ 1♀ sekä ex ovo kasvat-
tus, josta kuoriutui 1♀ gen II, elokuu 1988, KUA &
KUJ. E. Peltonen kasvattanut 2 exx.
PK:Ilomantsi, 17.6.1988, 1♂ 3♀♀, HBL

Drepanidae

Habrosyne pyritoides (Hfn.) (n. 15 exx.)

U:Tammisaari 664:31, 10.7.1986, 1 ex., KAA
U:Hanko Russarö 663:27, 25.6.–8.7.1988, 1♂, KUJ

U:Tvärminne 664:28, 21.–27.6.1988 2 exx. ja
4.–10.7.1988, 7 exx, LDM & HBL
U:Hanko 664:27, 30.6.1988, 1♂, MAL
U:Porvoon mlk Bastö 6680:446, 27.6.–1.7.1988, 1 ex.,
KUM
U:Tvärminne 664:28, 28.6.–3.7.1988, 1♂ 1♀, HBL &
LDM
U:Porvoon mlk Pörtö 667:43, 6.–9.7.1988, 1♀, NDS

Geometridae

Archiearis notha (Hb.) (n. 10 exx.)
U:Espoo 668:37, 10.5.1988, 1♀, PAK

Chlorissa viridata (L.)
LK:Uukuniemi 685:65, 1.7.1987 3♂♂ 1♀, ALV, LK:lle uusi

Scopula rubiginata (Hfn.)
EK:Virolahti 671:53, 25.7.–1.8.1988, 1♂, LUU, NUK,
NUT & SIN

Scopula ornata (Scop.) (5 exx.)
U:Tammisaari 663:30, 20.–28.7.1988, 1♂, NUK &
NUT
U:Helsinki 667:39, 27.–30.7.1988, 1♂ FRA
U:Helsinki Santahamina 6672:392, 31.7.–1.8.1988, 1
ex., KUM
U:Hanko Tvärminne 664:28, 28.8.1988, 1♀, KUJ

Xanthorhoe biriviata (Bkh.)
PS:Kuopio 697:53, 14.6.1988, 1♀, ANT & EKL, PS:lle uusi

Epirrhoe tartuensis (Möls)
V:Hiittinen 665:24, 29.6.–6.7.1986, 1♂, LUU & SIN,
V:lle uusi

Anticlea badiata (D. & S.)
St:Rauma 679:20, 21.5.1983, 1♀ ja 1984, 2♂♂, HKR,
St:lle uusi

Anticlea derivata (D. & S.)
PH:Keuruu 690:36, 6.6.1981, 1♂, MAL, PH:lle uusi
U:Tvärminne 664:28, 9.–14.6.1987, 1♂, LDM

Colostygia turbata (Hb.)
EnL:Kilpisjärvi Saana, 19.7.1987, 1 ex., JNK, EnL:lle uusi

Perizoma parallelolineatum (Retzius)
LK:Uukuniemi 685:65, 15.–21.8.1987, 1 ex., LUU,
NUT, NUK & SIN, LK:lle uusi

Eupithecia selinata (H.S.)
EK:Vehkalahti 670:52, 18.6.1988, 1♀, KAL

Eupithecia groenblomi (Urb.)
U:Hyvinkää 672:37, 8.9.1988, 3 exx. larva, PTE
U:Nurmijärvi 670:38, 8.9.1988, 1 ex. larva, PTE

Eupithecia expallidata (Dbld.)
EK:Kotka Pernoo 671:48, 7.–10.7.1988, 1♀, SUO

Eupithecia goossensata (Mabille)
LK:Uukuniemi 685:65, 18.7.–1.8.1987, 1 ex., LUU,
NUT, NUK & SIN, LK:lle uusi

Eupithecia orphnata (Petersen) (n. 40 exx.)
EK:Vehkalahti 670:52, 17.–20.6.1988, 1♂ 17♀, KAL
EK:Vehkalahti 670:52, 17.–20.6.1988 11♀, TYN
U:Hanko 664:27 27.6.1988, 2♀ ja 14.7.1988, 1♀,
KAL
U:Tammisaari Gästans 664:31, 25.6.–7.7.1988 6♀, KAL

Aplocera plagiata (L.)

U:Hanko Russarö 663:27, 4.–9.9.1988, 1♂, KUJ

Venusia cambrica Curt.

St:Vammala 681:28, 17.6.1988, 1♂, 18.–20.6.1988,
1♂ ja 3.–5.7.1988, 1♂, MAL, St:lle uusi

Lobophora halterata (Hfn.)

PPp:Tornio 731:38, 7.7.1987, 1♀, LAE & LAL, PPp:lle uusi

Ourapteryx sambucaria (L.) (5 exx.)

EK:Nuijamaa 676:58, 5.7.1986, 1♂, MAL
LK:Parikkala 682:63, 1.7.1988, 1♂, HBL

Peribatodes secundaria (D. & S.)

A:Lemland, 25.7.1988, 1♂, SAM

Hypomecis punctinalis (Scop.)

EK:Virolahti kk 6711:537, 21.–22.6.1987, 1♂ ja
1.–2.7.1987, 1♂, KAJ & KAP
U:Porvoon mlk Timo 668:43, 7.7.1987, 1♂, LDM
EK:Vehkalahti Summa 671:50, 19.–29.7.1987, 1♂,
LUU & SIN
EK:Virolahti 6719:539, 24.–27.8.1988, 1♂, KAP, KOR
& VUO, huom. lentoaika!

Lasiocampidae

Gastropacha quercifolia (L.) (n. 10 exx.)

EK:Virolahti 671:53, 11.–23.7.1987, 1♂, ALT & HEL
EK:Virolahti 671:53, 20.6.1988, 1♂, NIK

Sphingidae

Agrius convolvuli (L.)

ES:Lappeenranta 677:56, 1.9.1985, 1 ex., HAA
PH:Viitasaari, 9.9.1985, 1♂, PII, PH:lle uusi
PS:Iisalmi 705:51, 17.9.1985, 1 ex., TIM
EH:Janakkala 676:37, 12.8.1988, 1 ex., VIR
St:Pori, postitalo, 12.9.1988.

Hyles lineata (F.)

V:Rymättylä Pakinainen 6704:206, 5.7.1987, 1 ex.,
SAA, V:lle uusi

Lymantriidae

Calliteara pudibunda (L.)

U:Helsinki Kulosaari 667:38, 5.9.1985, 1 larva, LDM

Euproctis similis (Fssl.)

U:Kerava 670:39, 1.–20.7.1988, 1 ex., TYS

Arctliidae

Pelosi muscerda (Hfn.) (5 exx.)

- EK:Virolahti 671:53, 18.–19.7.1988, 1 ex., KAP, KAJ, JUN & SRK
 U:Pyhtää Kaunissaari 669:48, 16.–20.7.1988, 1 ex., LUU & MUS
 U:Porvoon mlk Flottskär 6678:444, 19.–22.7.1988 1Q, KUM
 U:Porvoon mlk Virskär 6678:446, 3.–9.9.1988, 1♂, KUM
 U:Pyhtää Munapirtti 669:47, 2.–9.9.1988, 1♂, LUU, NUT, NUK & SIN

Eilema sororculum (Hfn.)

- U:Espoo 667:37, 22.6.1988, 1♂, KOH

Eilema pygmaeolum - pallifrons forma *-grisea* (Fuchs)

- EK:Virolahti kk 6711:537, 14.8.1974, 1♂, KAJ & KAP.

Maalle uusi alalaji. Aiemmin Suomesta saadut *pygmaeolum* ovat lajin minimuotoa *pygmaeolum pygmaeolum* (Doubleday), EK:lle uusi

Lithosia quadra (L.)

- U:Hanko Russarö 663:27, 9.–15.7.1988, 1♂, KUJ

Acerbia alpina (Quens.)

- EnL:Kuonjarvarri, 14.7.1988, 1Q, SIN

Callimorpha dominula (L.)

- V:Lohjan mlk Virkkala 667:32, 21.7.1985, 1Q, J. Holm

Noctulidae

Herminia tarsicrinalis (Knoch) (18 exx.)

- ES:Taipalsaari 6783:557, 23.–30.8.1988, 2♂♂, KOH, ES:lle uusi
 U:Sipoo 668:40, 26.8.–3.9.1988, 1Q, KUJ & TIK
 EK:Virolahti 671:53, 31.8.–4.9.1988, 1♂, NIK
 EK:Virolahti 6719:539, 2.–4.9.1988, 3♂♂ 1Q, KAP, KAJ, KOR & VUO
 EK:Virolahti 671:53, 3.–5.9.1988, 1♂, KAJ, KAP, JUN & SRK
 U:Pernaja Rabbas 6682:441, 4.–8.9.1988, 1 ex., KUM
 U:Helsinki Vallisaari, 2.–8.9.1988, 1 ex., SOM
 U:Pyhtää Kaunissaari 669:48, 4.–10.9.1988, 2♂♂, LUU & MUS
 EK:Virolahti 671:54, 5.–10.9.1988, 1♂, NIK
 EK:Kotka Mussalo 670:49, 6.–10.9.1988, 1♂, MUS
 U:Sipoo 668:41, 2.–12.9.1988, 1♂, LAE, LAL & LDF
 EK:Virolahti kk 6711:537, 9.–12.9.1988, 1♂, KAP & KAJ
 U:Helsinki, 8.–21.9.1988, 1 ex., SOM

Acontia lucida (Hfn.)

- U:Vantaa Korso 669:39, 30.6.1981, 1 ex., OJA Maalle uusi laji.

Catocala nupta (L.) (n. 10 exx.)

- U:Helsinki Sörnäinen 6676:387, 28.7.–1.8.1988, 1♂, KUS
 U:Helsinki Santahamina 6672:392, 4.–9.8.1988 1 ex., KUM

ES:Imatra 678:59, 15.8.1988, 1♂, KÄR

U:Helsinki 667:39, 2.–11.9.1988, 1Q, KOH

U:Pyhtää Kaunissaari 669:48, 21.–31.8.1988, 1 ex., LUU & MUS

U:Vantaa 6694:376, 1.–5.9.1988, 1♂, NIE

U:Helsinki, 30.8.–6.9.1988, 1 ex., SOM

Catocala sponsa (L.)

U:Porvoon mlk 666:43, 28.7.–2.8.1988, 1Q, NDS

U:Helsinki Santahamina 667:39, 4.–13.8.1988, 1♂, LAE & LAL

Ephesia fulminea (Scop.) (18 exx.)

U:Tammisaari Gästans 664:31, 19.7.1988, 1Q, KAA & KAL

U:Helsinki Vallisaari, 15.–19.7.1988, 1 ex., SOM & KOS

U:Pyhtää Ristisaari 668:48, 16.–19.7.1988, 1♂ 1Q ja 20.–21.7.1988, 1♂, LUU & MUS

U:Helsinki 20.7.1988, 1 ex., TOI

U:Porvoon mlk Pörtö 667:43, 15.–20.7.1988, 2Q♀, NDS

U:Pyhtää Kaunissaari 669:48, 16.–20.7.1988, 1Q, LUU & MUS

U:Helsinki 667:39, 17.–21.7.1988, 1Q, HBL

U:Helsinki 667:39, 19.–21.7.1988, 1Q, FRA

U:Helsinki Lapinlahti 6674:384, 18.–22.7.1988, 1Q, KUS

U:Pyhtää Munapirtti, 18.–24.7.1988, 1Q, LUU, NUT, NUK & SIN

U:Helsinki, 22.–26.7.1988, 1 ex., SOM & KOS

U:Porvoon mlk Bastö 6680:446, 23.–26.7.1988, 1 ex., KUM

EK:Virolahti 671:53, 23.–27.7.1988, 1♂, HLB, KNT & WTJ

Neustrotia candidula (D. & S.)

- EK:Virolahti 671:53, 23.–26.7.1988, 1 ex., KAP, KAJ, JUN & SRK

Nola aerugula (Hbn.)

- LK:Uukuniemi 685:65, 4.–14.7.1987, 1 ex., LUU, NUT, NUK & SIN, LK:lle uusi

Nola karelica Tengström

- EK:Virolahti kk 671:53, 18.–24.6.1988, 1♂, LUU, NUT, NUK & SIN

U:Helsinki Vallisaari, 1.–7.7.1988, 1 ex., SOM & KOS

Lamprotes c-aureum (Knoch)

- U:Sipoo 668:41, 16.–22.7.1988, 1 ex., LEP

Euchalcia modesta (Hb.)

U:Porvoon mlk 668:43, 27.–30.6.1988, 1 ex., LDM

U:Porvoon mlk 668:43, 2.7.1988, 1 ex., LDM, WID, KUM

U:Porvoon mlk 668:43, 3.7.1988, 1 ex., LDM, RGB

U:Sipoo 668:40, 1.–7.7.1988, 1Q, NDS

U:Kellokoski 671:39, 16.7.1988, 1 ex., ELO

Autographa buraetica (Stgr.)

EH:Tampere 6823:331, 19.7.1979, 1♂, NIE

PS:Kuopio Kurkiharju 698:54, 2.8.1982 1♂ ja 5.7.1983, 1♂, KUS, PS:lle uusi

U:Hanko 664:28, 7.7.1987, 1♂, KUJ

- U:Hanko Russarö 663:28, 26.7.–18.8.1987, 1♂ ja 21.8.1987 1 ex., KUJ
 EH:Riihimäki Hirvijärvi 673:37, 1.8.1987, 1♂, KUJ
 EH:Lempäälä 680:33, heinä–elokuu 1987, 2♂♂, SOT
 U:Sipoo 668:40, 3.7.1988, 1♂, NDS
 U:Tammisaari Gästans 664:31, 1.–6.7.1988, n. 15 exx., KAL
 U:Porvoon mlk Åminsby 669:41, 16.7.1988, 1 ex., SUO
- Autographa excelsa* (Kretsch.)
 U:Tvärminne 664:28, 4.–10.7.1988, 1♂, LDM & HBL
 U:Helsinki Vallisaari, 12.–19.7.1988, 1 ex., SOM & KOS
 ES:Imatra 678:59, 25.7.1988, 1 ex., KÄR
 ES:Mäntyharju 681:49, 25.7.1988, 1♂ ja 28.7.1988, 1♀, PTO
 ES:Mikkeli 6843:511, 29.7.1988, 1♂, PÖY
 EK:Kotka Mussalo 670:49, 27.–31.7.1988, 1♂, MUS
 U:Pernaja 671:43, 27.7.–2.8.1988, 1♀, LDM
 V:Nummi-Pusula, 31.7.–5.8.1988, 1 ex., LEP, V:lle uusi
 EK:Virolahti 671:53, 20.7.–12.8.1988, 4♂♂, KAP, KAJ, KOR, VUO, JUN & SRK
 ES:Mikkelin mlk 6846:501, 13.–21.8.1988, 1♂, PÖY
- Acronycta cuspis* (Hb.)
 U:Hanko Tvärminne 664:28, 10.6.1988, 1♂, KUJ & TIK
 U:Pyhtää Kaunissaari 669:48, 23.–25.6.1988, 1♂, LUU & MUS
 EK:Virolahti Kurkela 671:54, 4.7.1988, 1♀, MUS
 EK:Virolahti kk 671:53, 3.–11.9.1988, 1♂, LUU, NUT, NUK & SIN, huom. lentoaika!
- Amphipyra pyramidea* (L.) (9 exx.)
 U:Helsinki 667:38, syyskesä 1983, 1 ex., RAU
 U:Helsinki Töölönlahti 6675:385, 13.–17.7.1988, 1♀, KUS
 U:Hanko 664:27, 7.8.1988, 1♀, KUA & KUJ
 U:Hanko Russarö 663:27, 24.8.–3.9.1988, 1♂, KUJ
 U:Helsinki Santahamina 6672:392, 11.–14.8.1988, 1 ex., KUM
 U:Helsinki, 17.–23.8.1988, 1 ex. ja 14.–25.8.1988, 1 ex., SOM
 U:Tammisaari 663:30, 21.8.–10.9.1988, 1♀, NUT & NUK
 U:Helsinki, 1.–12.9.1988, 1 ex., NUT & NUK
- Amphipyra perflua* (F.)
 St:Kokemäki 680:25, 2.–6.8.1988, 1♂ 1♀, ALV, St:lle uusi
- Thalophila matura* (Hfn.)
 U:Pyhtää Kaunissaari 669:48, 24.–30.7.1988, 1 ex., LUU & MUS, itäisin havainto
- Phlogophora meticulosa* (L.) (80 exx.)
 U:Helsinki Santahamina 6672:392, 15.–20.9.1988, 1 ex., ja 29.9.–2.10.1988, 1 ex., KUM
 U:Porvoon mlk Sandö 6678:445, 27.–30.9.1988, 1 ex., KUM
 U:Pyhtää Kaunissaari 669:48, 18.9.–1.10.1988 1♂ 1♀, ja 2.–15.10.1988, 1♂ 3♀♀, LUU & MUS
- U:Hanko Täcktom, 11.9.–2.10.1988, 1 ex., GRA
 U:Porvoon mlk Söderskär 666:43, 23.–9.10.1988 1♀, 9.–13.10.1988, 1♂ ja 15.–16.10.1988 3♂♂ 1♀, NDS
 U:Porvoon mlk Pörtö 667:43, 2.–9.10.1988, 1♀ ja 14.–16.10.1988, 1♂ 1♀, NDS
 EH:Kuusankoski 676:48, 9.–10.10.1988, 1♂, LEH
 U:Sipoo Fagerö 667:40, 14.10.1988, 4♂♂ 2♀♀, 15.10.1988, 5♂♂ 1♀ ja 16.10.1988, 1♀, NDS
 U:Helsinki Santahamina 667:39, 8.9.–16.10.1988, 2♂♂, KUA & TIK
 U:Helsinki Santahamina 6672:392, 10.–16.10.1988, 10 exx. ja 20.–22.10.1988, 1 ex., KUM
 U:Porvoon mlk Virskär 6678:446, 8.–14.10.1988, 3 exx., 15.–21.10.1988, 9 exx. ja 22.–28.10.1988, 1 ex., KUM
 U:Hanko Russarö 663:27, 1.–14.10.1988, 1♂ ja 15.–28.10.1988, 2♀♀, KUJ
 U:Helsinki 667:38, 14.–21.10.1988, 1♂, LDM
 EK:Kotka Mussalo 670:49, 15.–21.10.1988 1♂, MUS, EK:lle uusi
 EK: Virolahti Hurppu 670:54, 10.–22.10.1988, 1♂, LUU, NUT, NUK & SIN
 U:Helsinki Santahamina 667:39, 24.9.–15.10.1988 2♂♂ ja 15.–26.10.1988 4♂♂ 1♀, LAE & LAL
 U:Tvärminne 664:28, lokakuun alku 1988, 2♂♂, HBL
- Cosmia pyralina* (D. & S.)
 EH:Kangasala 682:33, 15.–17.8.1985, 1♂, AIR, EH:lle uusi, Suomen pohjoisin havainto
 EK:Virolahti, 15.–21.8.1985, 1♂, AIR & RÖN
 EK:Vehkalahti Summa 671:50, 7.–16.8.1987, 1♂, LUU & SIN
 U:Pernaja Rabbas 6682:441, 7.7.1988, 1 ex., KUM
 U:Porvoon mlk Bastö 6680:446, 19.–22.7.1988, 1 ex., KUM
 U:Ruotsinpyhtää 671:47; U:Pyhtää Kaunissaari 669:48; U:Pyhtää Ristisaari 668:48 ja EK:Virolahti , 9.–31.7.1988, 22♂♂ 4♀♀ LUU, NUT, NUK & SIN sekä LUU & MUS
 U:Hanko Russarö 663:27, 16.–23.7.1988, 1♂ 1♀, KUJ
 U:Sipoo 668:40, 31.7.–6.8.1988 1♂ 1♀, NDS
- Apamea scolopacina* (Esp.)
 EH:Valkeakoski Sääksmäki 679:34, 10.–16.8.1985, 1♀, AIR
 EH:Kangasala 682:33, 19.–21.8.1985, 1♀, AIR, pohjoisin havainto
- Photodes extrema* (Hb.)
 EP:Kristiinankaupunki Siipppy 688:20, 18.–27.6.1988, 1 ex., ILO, EP:lle uusi
 U:Helsinki Jätkäsaari 667:38, 3.–17.7.1988, 1♂, LAE & LAL, U:lle uusi
- Sedina buettneri* (Hering) (11 exx.)
 U:Tvärminne, 2.9.1988 1♀, VAK
 U:Pernaja Rabbas 6682:441, 3.9.1988 1 ex., KUM
 U:Tvärminne 664:28, 21.8.–3.9.1988, 1♀, JÄR & WTK
 U:Pernaja 671:43, 31.8.–6.9.1988, 1♀, LDM
 U:Tvärminne 664:28, 1.–12.9.1988 1♀, LDM & HBL
 U:Kirkkonummi, Porkkala, 3.–9.9.1988, 2♀♀, SRK, JUN, KAJ & KAP
 U:Porvoon mlk Pörtö 667:43, 3.–9.9.1988, 2♀♀, NDS
 U:Sipoo Nevas 668:41, 2.–12.9.1988, 1♂, LAE, LAL & LDF

Spodoptera exigua (Hb.)

EK:Virolahti 671:53, 20.–26.8.1988, 1♂, NIK

Elaphria venustula (Hb.)

EK:Virolahti 671:53, 7.–20.6.1988, 2♂♂, KAP, KAJ, JUN & SRK

Lithophane ornithopus (Hfn.)

U:Helsinki Santahamina 6672:392, 25.–28.9.1988 1 ex., KUM

U: Sipoo Fagerö 667:40, 16.10.1988, 1♂, NDS

Xylota exsoleta (L.)

U:Hanko Russarö 663:27, 18.–30.9.1988, 1♂, KUJ

U:Helsinki 667:39, 2.–11.9.1988, 1♂, KOH

Mniotype bathensis (Lutz.)

St:Vammala 680:28, 4.6.1988, 1 ex., MAL

EH:Lempäälä 680:33, heinäkuu 1988, 1 ex., SOT

U:Porvoon mlk Pellinki 6678:444, 29.5.–16.6.1988, 4 exx., WID

U:Porvoon mlk Åminsby 669:41, 22.6.1988, 1♀, SUO

Agrochola macilentata (Hb.)St:Vammala 680:28, 29.9.1981, 1♂, MAL, St:lle uusi*Orthosia cruda* (D. & S.)St:Rauma 679:20, 9.5.1986, 1♀, HKR, St:lle uusi*Mythimna turca* (L.)

V:Turku 671:23, 1.–10.7.1988, 1♂, HEL

EK:Virolahti kk. 671:53, 9.–16.7.1988, 1♀, LUU, NUT, NUK & SIN

U:Pyhtää Ristisaari 668:48, 16.–19.7.1988, 1♂, LUU & MUS

Protexarnis squalida (Guenée)

U:Porvoon mlk 667:41, 16.–20.7.1988 1 ex., LDF.

Maalle uusi laji*Actinotia hyperici* (D. & S.)

U:Tvärminne 664:28, 19.–24.7.1988, 2♂♂, HBL & LDM

Actebia fennica (Tausch.)

EH:Kangasala 682:33, 22.–28.8.1985, 1♀, AIR

Noctua orbona (Hfn.)

A:Föglö 667:14, 9.–10.7.1988, 1 ex., HBL

Noctua comes Hb.

U:Hanko 664:27, 6.8.1988, 1♂, J. Kallio

U:Hanko Russarö 663:27, 24.–30.7.1988, 1♂, KUJ

U:Hanko 664:27, 3.9.1988, 1♀, KUJ & TIK

Noctua janthina D. & S.

U:Tvärminne 664:28, 3.–12.8.1988, 1♀, HBL & LDM

Noctua chardyni (B.)PH:Jyväskylän mlk Oravasaari 6890:443, 7.7.1988, 1♂, HAP & PYL, PH:lle uusi*Spaelotis suecica* (Aur.)LK:Uukuniemi 684:65, 15.7.1988, 1♀, MAL, LK:lle uusiEP:Kristiinankaupunki 692:22, 15.7.1988, 1♀ ja 17.7.1988, 1♀, ILO, EP:lle uusi*Paradiarsia punicea* (Hb.)

EK:Virolahti 671:53, 18.–23.6.1988, 2♂♂, KAP, KAJ, JUU & SRK

EK:Virolahti kk 671:53, 25.6.–1.7.1988, 1♂, NUT, NUK, LUU & SIN

Peridroma saucia (Hb.)

U:Porvoon mlk Söderskär 666:43, 13.–15.10.1988, 1♀, NDS

Xestia speciosa (Hbn.)LK:Uukuniemi 685:65, 9.–14.8.1987, 1 ex., LUU, NUT, NUK & SIN; LK:lle uusi*Xestia brunneopicta* (Matsumura)Ks:Kuusamo 736:61, 7.7.1983, 1♂, SIN. Maalle uusi laji.

Ks: Kuusamo 736:61, 7.10.–10.7.1983, 1♂, VAA.

Havainnontekijöistä käytetyt kirjainlyhenteet:

AIR	Airisto, J.
ALT	Aalto, A.
ALV	Alavilo, R.
ANT	Antikainen, T.
EKL	Eklund, M.
ELO	Elo, O.
FRA	Franssila, E.
GRA	Graeffe, A.
HAA	Haapalainen, S.
HAP	Haapavaara, M.
HBL	Hublin, C.
HEL	Helomaa, K.
HKR	Heikurainen, J.
HLB	Holmberg, H.
ILO	Ilonen, T.
JNK	Junnikkala, E.
JUN	Junnilainen, J.
JÄR	Järvelä, A.
KAA	Kaila, A.
KAL	Kaila, L.
KAJ	Kaitila, J.-P.
KAP	Kaitila, P.
KNT	Kontuniemi, I.
KOH	Koski, H.
KOR	Korpela, S.
KOS	Koskinen, P.
KUA	Kullberg, A.
KUJ	Kullberg, J.
KUM	Kumlander, B.-G.
KUS	Kuusisaari, M.
KÄR	Kärkäs, J.
LAE	Laasonen, E.
LAL	Laasonen, L.
LDF	Lindfors, C.-E.
LDM	Landtman, M.
LEH	Lchtonen, V.
LEP	Lepistö, V.
LUU	Luukkonen, L.
MAL	Malinen, P.
MAN	Mantere, V.
MUS	Mussalo, V.-M.
NDS	Nordenswan, G.
NIE	Nieminen, M.
NIK	Nikki, T.

NUK Nupponen, K.
 NUT Nupponen, T.
 OJA Ojala, K.
 PAK Pakkanen, P.
 PII Piirainen, M.
 PTE Peltonen, E.
 PTO Peltonen, O.
 PYL Pylvänäinen, T.
 PÖY Pöyry, J.
 RAU Rautiainen, H.
 RGB Ringbom, S.
 RÖN Rönkä, T.
 SAA Saarni, A.
 SAM Saarikoski, M.
 SIN Sinervirta, M.
 SRK Sarkkinen, E.
 SOM Somerma, P.
 SOT Sotavalta, O.
 SUO Suomalainen, E.
 TIK Tikka, T.
 TIM Timonen, A.
 TOI Toivola, J.
 TYN Tyni, M.
 TYS Tynkkynen, S.
 VAH Vaalamo, K.
 VAK Vakkari, P.
 VIR Virtanen, E.
 VUO Vuola, M.
 WID Widen, C-J.
 WTJ Wettenhovi, J.
 WTK Wettenhovi, K.

Aikaisemmin julkaistuihin tiedonantoihin
seuraavia korjauksia

Rättelser

Baptria 3/1984

Autographa mandarina (Frr.)

St:Pori 684:20, 14.8.1984, 1 ex., J. Airisto, pohjoisin ja luoteisin havainto. Väärä vuosiluku. Oikea vuosi on 1982.

Baptria 4/1986

Eupithecia acteata Walderd.

St:Nokia Kulju 682:30, 29.6.1980, melko runsaasti munia ja pieniä toukkia *Actaea spicata*lta. Kasvatuksesta kuoriutui 8 imagoa 12.–15.2.1981. Myös St:Vammala 681:29; St:Mouhijärvi 682:29 ja St:Hämeenkyrö 682:30, kesäkuun lopulla 1983, runsaasti munia ja pieniä toukkia *Actaea spicata*lta, J. Airisto. St:lle uusi.

Baptria 4/1987

Clossiana polaris (B.)

KemLi:Sodankylä Kiilopää 758:52, 27.6.1987, 1♂, LAE & LAL. Oli KemLi:lle uusi

Silikonipastan käyttö toukkien täyttämisessä

Teksti: Kalevi Mäntylä. Kuvat: Eino Ylönen

Puh. 972-41887

Johdanto

Yksinäisenä suurperhoskeräilijänä olen varsinainen imago- vaiheiden lajikokoelmaa kartuttaessani aina silloin tällöin täydentänyt kokoelmaani myös toukka- ja kotelovaiheilla. Perhostoukkien preparoinnista ja säilytyksestä tietooni on tullut vain toukkanahkojen ”puhallusmenetelmä” ja kokonaisena säilytys spriiliuoksessa. Saattaa tietysti olla niin, että varsinaiset ammattilaiset tuntevat muita parempiakin menetelmiä toukkien säilytystä varten. Koska en kuitenkaan ole kuullut omaa ”innovaatioeksintöäni” muiden kokeilleen, niin haluan lyhyesti esitellä menetelmää seuran muillekin jäsenille kokeiltavaksi.

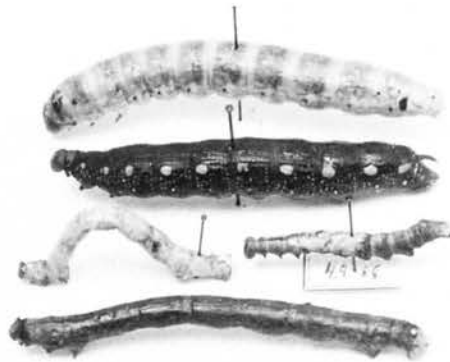
Menetelmä

Innovaatio-sanan käyttö johtuu ammatissani käytetyn työtavan soveltamisesta harrastuksen hyödyksi. Kruunu- ja siltaprotetiikkatyössä hammaslääkäri käyttää jäljennösaineena mm. siliko-

Kuva 1. "Toukkahammaslääkärin" välineet: kumipasta, sekoituslusta, laastain, täyttöruiskuja 2 kpl. (erikokoisille toukille).

nikumipastoja. Pastoja on käyttöominaisuksiltaan monessa mielessä erilaisia. Niiden notkeutta ja kovettumisnopeutta voi itse säädellä tai valita alunperin tarkoitukseen sellaisenaan sopivan perusaineen. Pastojen väreissä löytyy myös useita vaihtoehtoja. Värit eivät sinänsä välttämättä liity muihin ominaisuuksiin. Jäljennöspastojen käsittelyssä tarvitaan sekoituslustoja, laastaimia ja ruiskuja ym. pikkutavaraa, joita saa alan liikkeistä. Ilman erityistä tarkoitussuositusta olen varsinaisilla hammashoidossa käytetyillä aineilla ja välineillä toimien täyttänyt joukon perhostoukkia v -68 lähtien. Nyt 20 vuoden kuluttuakin nämä esimerkkikappaleet ovat erinomaisessa kunnossa. Useimpien toukkien lajimäärittelyä en ole pystynyt tekemään, mutta joukossa on "tunnistettujakin" lajeja. Toukat olen tappanut A12T-liuokseen. Sisällön olen poistanut tavanomaisella tavalla puristamalla peräaukon kautta. Sisällön poiston jälkeen avaan peräaukkoa varovasti ruiskunkärjen vaatiman verran. Toukan niskanahan teen pari- kolme reikää hyönteisneulalla, jotta ilma poistuu vapaasti ja kumipasta täyttää nahan tasaisesti. Kun toukka on ruiskutettu omaan kokoonsa, voi sitä vielä asetella ja muotoilla en-

Kuva 2. Silikonipastalla täytettyjä perhostoukkia. Vanhin näyte yli 20 vuotta vanha.

nen pastan kovettumista kiinnittämällä toukka vaahtomuovialustalle peräaukko hyönteisneulalla sulkemalla ja tukemalla muilla neuloilla toukka haluttuun asentoon. Muutaman minuutin kovettumisen jälkeen toukka on käsittelykelpoinen ja voidaan asettaa normaalisti neulaamalla kokoelmaan. Tässä oli työn kulku yksinkertaistettuna.

Täyttömenetelmän etuna muihin tuntemiini verrattuna pidän sitä, että toukat voi täyttää sekä muotoilla haluamaansa asentoon ja oikeaan muotoon sekä kokoon. Toukat voi myös tukevasti kiinnittää kokoelmaan sekä iävan huolettomasti käsitellä niitä ilman rikkoontumisen vaaraa. Täyttöpastan väriä vaihtamalla saadaan nahan ja sisällön yhteisvaikutus säilymään luontevan alkuperäisenä monissa tapauksissa ilman erityiskonsteja. Täytyy kuitenkin todeta, että olen täytännyt vain keskikokoisia ja suurehkoja sileitä toukkia. Pienien ja "karvaisten matojen" kanssa en ole vielä harjoitellut.

Käytännön työtavat kehittyvät ja paranevat varmasti ahkeramman harjoittelun myötä. Kokemuksia kertyy nopeammin kunhan useimmat harrastajat ryhtyvät menetelmää kehittelemään ja kokeilemaan. Lisää yksityiskohtaisia tietoja voi allekirjoittanut antaa uudenkin artikkelin muodossa jos kysymyksiä ja kiinnostusta asiaa kohtaan ilmenee.

Användning av silikonpasta för larvpreparering

Kalevi Mäntylä fungerar som tandläkare och använder i sitt yrke silikonpasta för avtryck och formning av kron- och bryggproteser. Silikon-gummipastorna har olika egenskaper beträffan-

de böjbarhet och förhårdnande beroende på vilken konsistens som utväljes och färgen kan även varieras.

Sedan 1968 har K.M. med sin metod med gott resultat preparerat fjärilslarver, vilka således under 20 års tid bibehållits i prima skick. Larverna har på sedvanligt sätt avlivats i spritlösning och på normalt sätt tömts via analöppningen. Analöppningen hardärefter förstörats något för att ge plats för nålinsprutningen av silikonpasta. För att bortskaffa luften har några hål gjorts med insektnål i larvens nackskinn, varefter den mjuka silikonpastan även jämnt fyllt larvskinet.

Efter att larven fyllts till sin normala storlek, kan den ännu ännu omformas och placeras i önskad ställning genom att fixera den stödd av insektnålar på ett underlag av skumplast. Analöppningen tillslutes med en insektnål och larven förhårdnar på några minuter.

Förf. har tillsvidare goda erfarenheter av att preparera medelstora och stora hårlösa larver med bibehållande av goda färgegenskaper beroende på valet av pasta. Larverna är stabila och lätthanterliga i samlingar. Håriga larver samt små larver har K.M. icke preparerat tills vidare.

Förf. anser metoden utvecklingsduglig och beskriver den även gärna i en ny och mera detaljerad form om mera utbrett intresse skulle uppkomma. Innovationen med silikonfyllning av larver borde vara ett gott alternativ till traditionell preparering med uppblåsning av larvskinet eller förvaring av hela larver i spritlösning.

ML

Tietojen keruu kesällä 1989

Keväällä 1988 otettiin käyttöön ensimmäistä kertaa Suomen perhostutkijain seuran tietojen keruussa (kartoitus)lomakkeet, joiden suunnittelussa oli määrätietoisesti pyritty ATK-pohjaisen tietojen taltioinnin aloittamiseen. Lomakkeissa oli yleistietojen lisäksi lyhenne kaikista Suomesta tavatuista perhoslajeista, ja lisäksi kunkin lajin tunnuskoodi. Lähtökohta tietojen keruulle tuli siitä kokemuksesta, joka Helsingin yliopiston hyönteismuseolla oli saatu valtakunnallisista vuosittaisista hyönteiskartoituksista.

Talvi on osoittanut, että jäsenistö otti uudet lomakkeet suurella innolla vastaan, sillä kaikkiaan n. 150 lomaketta palautettiin. Lomakkeet voivatkin olla oiva apuväline keräilijöille esim. valomateriaalien kirjaamiseen. Yhteenveto palautetuista lomakkeista tullaan näkemään tulevaisuudessa.

Koska lomakkeet olivat käytössä nyt ensimmäistä kertaa, ei liene yllätys, että niihin tehdään tämän ensimmäisen vuoden jälkeen muutamia pieniä muutoksia. Ilmiasultaan lomakkeet säilyvät jo tutuksi tulleena, mutta muutamia lisätäsmennyksiä tiedostoksi kirjoittamisen helpottamiseksi on tehty. Täyttö on vastaisuudessa ehkä viimekautista koevuottakin helpompaa.

Täyttöohjeita

Kartoituslomakkeet

Koska lomakkeiden pääasiallinen tarkoitus on kartoitus ja kantojen seuranta, on ensisijaisesti syytä pyrkiä täyttämään lomakkeita ”yliviivausperiaatteella”. Ts. havaittu laji ainoastaan yliviivataan lomakkeesta. Jos haluaa ilmoittaa yksilömäärän, on se merkittävä selkeästi ja yksiselitteisesti. Muut lisätiedot ilmoitetaan entisellä tiedonantolomakkeella.

Kartoituslomake annetaan paikkakohtaisesti, näin ollen on syytä käyttää aina uutta arkkia, siirryttäessä yhtenäiskoordinaattiruudusta toiseen. Jos samaan lomakkeeseen on sijoitettu useiden ruutujen (paikkojen) tai ajanjaksojen tietoja jonkinlaisin koodimerkinnöin, hidastuu tietojen koodaustyö kohtuuttomasti. Näin ollen on parempi jättää useita erittäin vajaita lomak-

keita (tiedot eri paikoilta), kuin yksi täyteen ahdettu paperi.

Tiedonantolomake

Kartoituslomakkeiden luonteesta aiheutuen, on syytä muistaa ilmoittaa merkittävät havainnot edelleenkin erillisellä tiedonantolomakkeella. Jo totuttujen vaeltajien, II-sukupolven lajien, uhanalaisten lajien, harvinaisuuksien jne. lisäksi kannattaa muistaa, että yksittäiset lajien elintapoihin liittyvät tiedot ovat usein erittäin kiinnostavia. Harrastuksen kokoelmapainotteinen ajattelutapa on rajoittava, sillä monesti nähty käyttäytymiseen liittyvä havainto on arvokkaampi, kuin neulassa oleva yksilö.

Viime vuosina on edelleenkin esiintynyt kah-ta sängen kiusallista tapaa ilmoittaa tiedonantoja. Ensinnäkin havaintoja ilmoitetaan virallisella tiedonantolomakkeella siten, että samaan lomakkeeseen on merkitty useita eri lajeja. Tämän tyyppisten tietojen arkistointi (arkisto on luonnollisesti lajikohtainen) ja toisaalta käsittely raporteja laadittaessa on erittäin hankalaa ja sekaannuksia aiheuttavaa. Toinen kiusallinen piire tiedonannoissa on se, että tietoja annetaan hyvin erilaisilla papereilla. Pienimmät kesän 1988 tiedonannot ovat olleet n. 5 x 5 cm:n suuruisia, suurimmat yli A4 kokoisia. Arkistoi nyt sitten näitä hyvään järjestykseen. Yleissääntönä voisi sanoa, että erillishavainnot tulee jättää lajikohtaisesti seuran tiedonantolomakkeella, tai jos tämä on jostain syystä mahdotonta niin A5 kokoisella arkilla (sama kuin tiedonantolomakkeen koko). Lomakkeet on myös muistettava palauttaa heti keräilykauden päätyttyä, tai jos esim. seuran kokousalustusten takia on tarpeen, jo kesän loppupuolella.

Lomakkeiden palautus

Kartoituslomakkeet voi palauttaa postitse Larry Huldénille Helsingin yliopiston hyönteismuseolle (osoite: Pohjoinen Rautatiekatu 13, 00100 Helsinki). Tiedonantolomakkeet tulee

palauttaa joko Seppo Revolle (suurperhoset) tai Ilkka Kontuniemelle (pikkuperhoset). Em:n tiedonantosihteerien osoitteet on mainittu lehden sisäkannessa. Kokouksien yhteydessä voi lomakkeita palauttaa myös seuran sihteerille.

Käytössä on enää kolme varsinaista lomaketta, joista kaikista on yksi kappale ohessa liitteenä. Tällä menettelyllä on pyritty helpotta-

maan viimekädessä tietojen keruuta suorittavan harrastajan työtä. Oheisia lomakkeita voi valokopioida itselleen tarpeellisen määrän. Isoista A4- lajistolomakkeista voi tiedustella lisäkapaleita myös Helsingin yliopiston eläinmuseolta (Larry Huldén).

PS

Suomalaisen perhostutkimuksen vuosipalkinto 1988

Hallitus päätti kokouksessaan 08.02.89 — asettamansa asiantuntijaryhmän suosituksesta — palkita tutkimuksen Kari Järventausta, Arto Avanto, Jari Finneman ja Antti Haarto ”Varsinais-Suomen Suurperhosfauna 1870–1987”.

Tutkimus ilmestyi omakustanteena, enkä ole siitä löytänyt kiitoksia taloudellisesta tuesta millekään taholle. Fauna oli ilmestyessään neljäs maakuntafauna Suomesta. Sen 151 sivulla esitetään 788 suurperhoslajin havainnot Varsinais-Suomesta tuttuun ja hyväksi havaittuun tapaan. Ensinnäkin on 788 kartaketta 10 × 10 km² ruutujen tarkkuudella ja vielä löydöt ennen ja jälkeen 1960 eri merkein esitettyinä. Sitten seuraa selostustekstit noin neljänneksestä lajeista — yleensä sellaisista, jotka kaikkialla muuallakin Suomessa ovat harvinaisuuksia, mutta myös monesta sellaisesta lajista, jotka Varsinais-Suomessa näkyvät saavuttavan levinneisyytensä etelä- (tai länsi-) reunan. Lopussa on vielä kahden sivun tarkastelu ekspandoituneista ja taantuneista lajeista. Ehkä mielenkiintoisin on ekspansiolajien jako kolmeen ekspansioaaltoon, jotka seuraavat toinen toisiaan 1930-luvulta lähtien. Pidän myös siitä, että ”löysät” spekulatiot ekspansioiden ja erityisesti taantumien syistä on rajattu minimiin.

Tutkijat ovat tehneet huolellista työtä. He kertovat käyneensä läpi kirjallisuuden ja museot (ja varmaan monet julkaisemattomat arkistotkin). Sitten he kertovat tutustuneensa n. 35 henkilön lähettämiin havaintotietoihin ja vielä 110 kokoelmaan, joista tietoja ei kirjeitse voinut saada. Mitään kokonaismäärää läpikäydyistä havainnoista ei mainita; sen on kuitenkin täytyntä olla satojatuhsia havaintoja, kymmeniätuhansia tunteja ja tuhansia autokilometrejä — nämä luvut ovat tietysti henkilökohtainen arvaukseni.

Vielä ylimääräinen toteamus. Varsinais-Suomessa näytään suurperhosten maastotutkimusta tekemän aika laajalti Turun seudulla, muutamain paikoin Salon — Hiittisten akselilla ja vielä harvemmin paikoin Karjalohjan - Karjaan - Lohjan kolmiossa. Yli puolet ruuduista saa kovin pienen ”täplän” tai ei edes sitäkään. Varsinais-Suomi linee yksi parhaiten tunnettuja ja jatkuvasti seurattuja maakuntiamme ja valitettavasti jo siellä havaintoverkko on hiukan repaleinen.

Perhostutkijan Seura onnittelee lämpimästi suurtyön tehneitä tutkijoita.

EML

Havaintoja *Entephria nobiliaria* (Herrich-Schäffer) -mittarin elintavoista ja ravintokasveista

Reijo Siloaho

Osoite: Kasarmintie 7 D, 63300 Alavus

Entephria nobiliaria on tavattu lähes vuosittain Kilpisjärven alueelta. Helpoiten se lienee ollut löydettävissä Saanan pahlalta retkeilykeskuksen yläpuolelta. Minua laji on onnistunut välttelemään aikaisempina vuosina, mutta heinäkuussa 1988 minulla oli onni tarkastella lajin elintapoja. Lajin ravintokasviksi ilmoitetaan sinirikko, mutta sitä en ole löytänyt kuin pahlan yläpuolelta, siis laelta muutaman yksilön ryhminä. Sen sijaan useat harrastajat ovat todenneet lajin nousevan lentoon pahlan alapuolisesta järeästä rakkakivikosta, missä kasvaa pajulajeja.

12.7. sää oli sumuinen ja sateinen, lämpötila n. 10°C. Yöllä tuuli laantui, mutta ajoittain satoi. Muutamia koiraita oli lennossa pahlalla klo 1.00–3.00 välisenä aikana.

13.7 koko päivä oli varsinaista koiranilmaa eikä mitään perhosia näkynyt. Nousin kuitenkin yöllä pahlalle ja totesin lajin olevan runsaana lennossa. Sumu haihtui, ilma kirjastui ja oli täysin tyyntä. Kylmä ilma ei estä lajin lentoa, sen sijaan tuuli vähentää aktiiviteettia selvästi. Koiraita alkoi nousta kivikosta lentoon klo 1.15 alkaen. Ne lensivät pahlalle ja alkoivat nousta ylöspäin ”nuuskien” kallion pintaa, aika ajoittain istahtaen sille. Päästyään puoleen väliin pahltaa ne alkoivat lentää vaakatasossa etsien naaraita. Jos naaraita ei löytynyt, ne saattoivat pudottautua alas aloittaen nousun uudelleen. Lento oli pulssinomaista: puolenkin tunnin hiljaiselon jälkeen saattoi lennossa olla yhtäaikaisesti lähes 10 yksilöä. Kokonaisuutena pahlalla oli ilmeisesti useita kymmeniä. Pari naarasta pudottautui pahlasta alas n. klo 3.00–3.15 suoraan *Salix*-pensaalle (vihreälehtinen laji). Muninta kesti kummankin osalta muutaman minuutin, minkä jälkeen onnistuin tallettamaan munineet naarat näytteiksi muutaman koiraan lisäksi. Muninnan varmistaminen olisi

vaatinut vuorikiipeilijän taidot, joten en ryhtynyt siihen. Naarat näyttävät lentävän varsin vähän ja lepattelemalla ja tyynen sään merkitys on ymmärrettävä. Poistuessani paikalta n. klo 3.20 jatkui pahlalento vilkkaana. Lämpötila klo 3.30 oli 8°C.

14.7. nousi muutaman harrastajan joukko ylös. Sää oli lämpimämpi, 12°C klo 4.00, mutta ilmeisesti tuuli esti lajin parveilua. Kallioseinällä näkyi kyllä istumassa perhosia (tuuli leyhytteli niiden siipiä), mutta vain jokunen uskaltanut lentoon.

Kosko muninnan näköhavainto on selvä, pidän varmana, että *nobiliaria* elää Saanan pahlan alaosan ja rakkakivikon pajuilla. Lähilajin *flavincinctata* on myös todettu käyttävän pajua ravintokasvinaan.

Kukilla en havainnut lajin käyvän, siitä huolimatta että jokunen kukkanenkin oli säilynyt tällä paikalla porojen aiheuttamalta massiiviselta tuholta. Muualla Saanallahan porotuhot olivat hirvittävät, mikäähän lienee niiden vaikutus perhoskantoihin?

lakttagelser över mätaren *Entephria nobiliaris* levnadsvanor och värdväxt

E. nobiliaria har så gott som årligen anträffats i Kilpisjärvi, bäst vid Saanas brant ovanför exkursioncentret. Arten anges leva på *Saxifraga oppositifolia*, vilken dock icke förekommer inom fjällbranten utom som enstaka bestånd ovanför branten på fjälltoppen. Ett flertal samlare har dock iakttagit att arten stiger i flykt redan i det grova stenblocksältet nedanför branten, där det växer videarter.

Nätterna 12-14.7 mellan kl. 01 och 04 utförde förf. R. Siloaho observationer under växlande väderlek och temperaturer mellan 8 och 12 grader invid branten. Hanarna konstaterades flyga upp från stenväggen längs branten sökande efter på stenväggen sittande honor. Hanarna satt sig emellanåt och började halvvägs i branten flyga i sidled letande efter honor. Om honor icke hittades fällde de sig emellanåt ner och började sökandet på nytt från stenväggen. Flere tiotal hanar iaktogs och flygningen skedde pulsvis med flere hanar i flykten på samma gång. Vinden decimerade flykten mera än kallt väder.

Ett par honor iaktogs, vilka direkt fällde sig ner från bergsväggen på *Salix*-blad, för att där lägga ägg. Äggläggningen kunde tydligt ses och det lyckades förf. att infånga honorna som lagt ägg tillsammans med några hanar, men säkerställningen av äggläggningen skulle ha krävt bergsbestigaregenskaper. Förf. anser sig ha säkerställt att nobiliaria lever på *Salix* både i Saana-brantens nedre del och övre delen av stenväggen. Den närbesläktade arten *flavicinctata* har också konstaterats ha vide som näringsväxt. *Nobiliaria* kunde dock icke iakttagas besöka blommor, fastän ett fåtal dyliska blivit kvar efter den omfattande renförstörelsen av vegetationen.

ML

Tiedotuksia jäsenistölle

Tulevia kokouksia

Syyskuu 20.9.1989 Henry Holmberg: Lapin havainnot kesällä 1989. Yleiskeskustelu Baptrian ja Notulae Entomologicaen mahdollisesta yhdistämisestä.

Lokakuu 11.10.1989 Christer Hublin: Makrotiedonannot 1989.

Nuorisosaaston kokoukset

Nuorisosaaston kokoukset pidetään viikkoa ennen seuran varsinaisia kokouksia. Kokouspaikka on sama, Helsingin yliopiston eläintieteen

laitoksen suuri luentosalin (tai jos osanottajamäärä on vähäinen, poikkeustapauksissa ensimmäisen kerroksen kokoustila).

Syyskuu 13.9.1989 Toiminnan avaus

Lokakuu 4.10.1989 Kesän perhoshavainnot

Marraskuu 1.11.1989 Perhostoukkien pyydystämistä ja käsittelystä

Joulukuu 29.11.1989 (huomaa poikkeuksellinen aika itsenäisyyspäivän takia)

Syöttörynsän valmistus ja käyttö

Edullinen kloroformin yhteistilaus

Koska kloroformin kysyntä yhteistilauksena on joka kevät lisääntynyt, hankitaan tänäkin keväänä kloroformia edullisena yhteistilauksena. Hintana on seuran jäsenille: n. 30 kg (n. 20 l) = 390 mk tai n. 15 kg (n. 10 l) = 210 mk. Lisäksi tulevat rahtikulut (toimitus rautateitse). Tilaukset osoitteella: Leif Ekholm, Friskinkatu 2 A 34, 20350 TURKU, tai puhelimitse mieluiten aamupäivisin tai illalla: 921-387 647. Lehden ilmestyessä on jo kesä, joten tee tilauksesi välittömästi.

Uusi mittarikirja on ilmestynyt

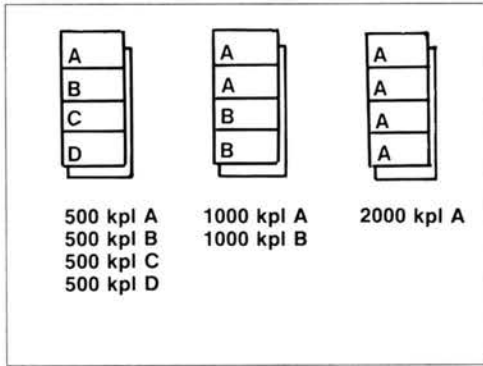
Kauan kaivattu mittarikirja (Mikkola-Jalas-Peltonen) on ilmestynyt. Baptrian 1/1989 mukana lähetettiin jäsenistölle kirjan tilaamiseksi maksulomake. Kirjan välitystä hoitaa Henry Holmberg (osoite kannessa). Uutuuden hinta 240 mk, postitettuna 258 mk.

Otopaikkaetikettien yhteistilaus

Perhosten alle tulevia ns. otopaikkaetikettejä (koko 6.5×13 mm) voi tilata painettuna lähettämällä käsikirjoituksen siten, että se on perillä viimeistään 15.9. osoitteessa: Risto Martikainen, Hallituskatu 23 A 12, 33200 Tampere.

Kutakin etikettilajia painetaan 500 kpl ja ne toimitetaan neljän alekkaisen lajin liuskapinoina. Lopullisen leikkauksen erilleen joudut siis tekemään itse. Tilattavien etikettilajien määrään tulee siis olla neljällä jaollinen ja käsikirjoit-

tuksesta on käytävä ilmi, mitkä neljä lajia tulevat alekkain yhteen. Alekkain yhdessä liuskassa voi olla erilaisia tai samanlaisia etikettejä, esimerkiksi:

Etiketit toimitetaan lokakuun loppuun mennessä postiennakolla käsikirjoituksessa ilmoitettulla nimellä ja osoitteella hintaan 75 mk/liuskapino (4×500 kpl) + toimituskulut 23 mk.

Käsikirjoitus tehdään A4 (210×297 mm) kokoiselle paperille vain toiselle puolelle kirjoituskoneella tai sitä vastaavalla kirjainkoolla selvästi tekstaten. Huomioi suur- ja pienaakkoset. Epäselvän käsikirjoituksen tulkintavirheistä vastaa tilaaja. Käsikirjoituksia ei myöskään oikolueta, vaan virheet tulevat automaattisesti etiketteihin, joten ole huolellinen.

Jos koordinaatteihin halutaan tyhjää tilaa käsin täydennettäviä numeroita varten, merkitään käsikirjoitukseen kunkin tällaisen numeron tilalle x.

Suurin yhdelle riville mahtuvien merkkien (kirjainten, numeroiden ja välimerkkien) määrä on noin 18 eli pitkien sukunimien yhteydessä voi

käyttää vain etunimen alkukirjainta ja pitkät paikannimet on lyhennettävä tai jaettava koordinaattiriville.

Tiedustelut puh. 931-115 055/Risto Martikainen klo 8–16.

Valokuvauskilpailu

Toinen kuulutus valokuvauskilpailusta joka jälleen totuttuun tapaan järjestetään SPS:n jäsenille ensi talvikauden 1989–1990 aikana. Tälläkin kertaa kilpailuun saa lähettää kuvia perhosta, perhosten esiasteista, keräilytilanteista sekä muusta harrastukseen liittyvästä toiminnasta.

Edellisen kilpailun käytännön mukaisesti vaaditaan kuvista nytkin ”etikettitiedot”, eli aika, paikka, tiedot mahdollisesta lavastuksesta tai kasvatustilanteesta sekä kuvaajan nimi, mielellään myös kuvakohteen määrittäminen mikäli mahdollista. Kilpailun tuomaristo järjestää kuvat tarvittaviin sarjoihin kilpailun yhteydessä.

Kilpailukuvat olisi toimitettava SPS:n sihteerille tai allekirjoittaneelle marraskuun 1989 kuukausikokoukseen mennessä, joko kokoukseen tai Seuran postiosoitteeseen (Baptrian sisäkannessa).

Valmistautukaa siis ahkerasti alkavan sesongin aikana kuvaamaan sopivia kilpailukohteita, sekä hakekaa mahdolliset säästöissä olevat hyvät kuvat piilosta esiin! Runsasta osaanottoa toivoen, sekä miellyttäviä ja antoisia kuvaushetkiä toivottaen.

SPS:n hallituksen puolesta
Magnus Landtman

Toimintakertomus seuran 34. toimintavuodelta 1988

Seuran toiminta on jatkunut vilkkaana ja toimintamuodot ovat säilyneet ennallaan. Kevätkokouksessa jaettiin kahdeksannen kerran suomalaisen perhostieteen vuosipalkinto. Maallemme uusina perhoslajeina ilmoitettiin *Carcina quercana*, *Metzneria ehikeella*, *Iphiclydes podalirius*, *Eupithecia ochridata*, *Acontia lucida*, *Protexarnis balanitis* ja *Xestia brunneopicta*.

Jäsenistö

Seuraan kuului vuoden alussa 826 jäsentä ja 50 alle 15-vuotiaasta jäsenehdokasta. Vuoden lopussa jäsenmäärä oli 728. Jäsenistö jakautui seuraavasti: kunniapuheenjohtaja 1, kunniajäseniä 8, ainaisjäseniä 33, opiskelijajäseniä 231, varsinaisia jäseniä 437, perhejäseniä 15 ja kirjeenvaihtojäseniä 3. Alle 15-vuotiaita jäsenehdokkaita oli 32. Seuran hallituksen tietoon ovat tulleet seuraavat kuolintapaukset: Raimo Saarenoksa.

Jäsenmaksut ovat olleet: varsinainen jäsen 70 mk, opiskelijajäsen, perhejäsen ja alle 15-vuotias jäsenehdokas 40 mk sekä ainaisjäsen 15 kertaa varsinaisen jäsenen vuosimaksu. Liittymismaksu oli 30 mk.

Hallitus ja toimihenkilöt

Hallitus on kokoontunut yhdeksän kertaa vuoden 1988 aikana. Seuran toimintaan liittyvien rutiniasioiden lisäksi on käsitelty mm. Mittarit II-kirjan toimittamiseen liittyviä asioita, tiedonantotoimintaa ja suojeluasioita. Hallitukseen ovat kuuluneet seuraavat henkilöt: puheenjohtaja Erkki Laasonen, varapuheenjohtaja Rauno Väisänen, sihteeri Jari Kaitila, rahastonhoitaja Erkki Franssila, sekä jäsenenä Antti Aalto, Magnus Landtman ja Pirkka Utrio. Nuorisosaaston puheenjohtajana on toiminut Jaakko Kullberg ja sihteerinä Jarmo Tikka. Kirjastonhoitajana on toiminut Jorma Wettenhovi, Baptrian päätoimittajana Päivö Somerma, keräilytarvikkeiden välittäjänä Mikael Sinervirta, tiedonantosihteerinä Seppo Repo, Ilkka Kontuniemi ja Lauri Kaila, 2. sihteerinä Henry Holmberg ja jäsensihteerinä Markku Savela. Tilintarkastajina ovat toimineet Arno Kullberg ja Kalle Wettenhovi, varalla Kauko Helomaa ja Antti Pekkarinen.

Kunnianosoitukset

Suomen Perhostieteen vuosipalkinto jaettiin kevätkokouksessa Olavi Sotavallan julkaisulle "Provincial Distribution of Finnish Macrolepidoptera". Samoin kevätkokouksen yhteydessä kutsuttiin kunniajäseniksi Erkki Peltonen ja Kalle Wettenhovi, lisäksi jaettiin hopeamitali Matti Aholalle.

Julkaisut ja tietojen keruu

Baptria ilmestyi neljänä B5-kokoisena numerona. Vuosikerran laajuus oli 95 sivua. Toimituskuntaan kuuluivat: Päivö Somerma (päätoimittaja), Timo Leponiemi (toimitussihteeri), Pekka Vakkari (tieteellinen toimittaja), Magnus Landtman, Armas Järvelä, Erkki Laasonen ja Jari Kaitila. Lehden julkaisemiseen saatiin tukea Suomen Akatemialta.

Notulae Entomologicaen 68. vuosikertaan kuului 160 sivua yhteensä neljässä numerossa. Lehden artikkeleista 7 käsittelee perhosia. Lehden julkaisemista jatkettiin yhteistyönä muiden hyönteistieteellisten seurojen kanssa. Seuraavat lehdien valtuuskunnassa edustaneet Osmo Heikinheimo ja Esko Suomalainen.

Mittarikirjan toisen osan käsikirjoitus on saatettu julkaisukuntoon ja kirjan julkaisemisesta on tehty sopimus Recallmed Oy:n kanssa, kirja ilmestyy keväällä 1989. "Den Lille Grå"-tapaisen kenttäoppaan valmistelua on jatkettu.

Aikaisempien vuosien tapaan on kerätty tietoja mm. perhosvaelluksista, harvinaisuuksista, toisen sukupolven havainnoista ja uhanalaisista lajeista. Yhteistyössä Eläinmuseon kanssa aloitettiin levinneisyyskarttoitus, jota varten kehitettiin oma tiedonantolomake, jolla ilmoitetaan kaikki samasta ruudusta saadut lajit.

Kokoukset

Seuran kuukausikokoukset pidettiin Helsingin yliopiston eläintieteen laitoksen isossa luentosalissa. Esitelmien aiheet olivat:

- 20.01 Kauri Mikkola: Kolyman retki
- 10.02 Mikrotiedontantokokous (Sakari Kerppola & Ilkka Kontuniemi)
- 09.03 Pekka Vakkari: Melanismihavainnot
- 13.04 Per-Olof Wickman: Perhosten pariumiskäyttäytyminen
- 11.05 Lauri Kaila: Uhanalaiset
Jari Kaitila: Virolahden perhoset
- 20.09 Henry Holmberg: Lapin havainnot 1988
- 12.10 Makrotiedontantokokous (Christer Hublin)
- 09.11 Henrik Bruun: Houtskärin fauna -88
Harry Krogerus: Lohjan fauna -88
Osmo Peltonen: Mäntyharjun fauna -88
Olli Marttila: Joutsenon fauna -88 talvehtimistä käsiteltynä
- Ipo Mannerkoski: Maataloustuholaiset -88
- 14.12 Erkki & Leena Laasonen: Luonnontutkimusretki
Discon saarelle Grönlanttiin

Yhdeksän kuukausikokouksen keskimääräinen osanottajamäärä oli 78. Sääntömääräiset kevät- ja syyskokoukset

pidettiin maalisi- ja joulukuussa. Huhti- ja marraskuun kokoukset olivat yhteiskokouksia Helsingin Hyönteistieteellisen Yhdistyksen kanssa, jälkimmäinen lisäksi Suomen Hyönteistieteellisen Seuran kanssa.

Nuorisojaosto

Erillinen toimintakertomus.

Yhteistyö

Vilkas yhteistyö muiden hyönteistieteellisten seurojen kanssa on jatkunut entiseen tapaan. Hyviksi koettuja yhteistyömuotoja ovat olleet Notulae Entomologicaen toimittaminen, yhteiskokoukset ja hyönteiskartoitus. Ulkomaalaisia esitelmöitsijöitä on kutsuttu yhdessä muiden seurojen kanssa Suomeen.

Uhanalaisten perhosten seurantaa on jatkettu yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Vuoden 1987 yhteenveto on valmistunut ja vuoden 1988 yhteenveto on valmistuilla.

Yhteistöissä Eläinmuseon kanssa on aloitettu 10 x 10-ruutukartoitus.

Muu toiminta

Kirjastokertomus liitteenä. Keräilytarvikkeiden välistystä jäsenille on jatkettu.

Helsingissä, 8. päivänä maaliskuuta 1989

Erkki Laasonen	Pekka Vakkari
Erkki Franssila	Jari Kaiutila
Rauno Väisänen	Magnus Landtman
Antti Aalto	

Jäsenyydet

16.9.87 Ehdotettiin jäseniksi Marko Ahtialansaari, Janne Hartikainen, Ismo Hyvärinen, Tina Kallinen, Tomi Saarinen, Sakari Suuronen, Heikki Vuorinen sekä alle 15-vuotiaat Tero Halvorsen, Pasi Kerminen, Samuli Korpinen, Antti Lavikainen, Aleksi Salmenperä, Marcus Suuronen ja Jarmo Virta. Jäseniksi hyväksyttiin aiemmin ehdotetut Juha Ali-Melkkilä, Sami Friman, Mikko Heino, Tuukka Juntunen ja Kim Rossi.

10.10.87 Jäseniksi hyväksyttiin Marko Ahtialansaari, Janne Hartikainen, Ismo Hyvärinen, Tina Kallinen, Tomi Saarinen, Sakari Suuronen, Heikki Vuorinen sekä aiemmin ehdotetut Kimi Danska, Marko Erving, Esa Haltunen, Janne Kartano, Janne Kotiaho, Paavo Kärkkäinen, Eero Laajo, Sirkka Leino, Kalevi Mäntylä, Antti Nurmi, Peter Pietarila, Juha Reinikainen, Kimmo Siivonen, Leif Sundqvist, Petteri Surakka, Antti Virkkunen. Jäseniksi ehdotettiin Antti Alasmaa, Saku Heinänen, Risto Laitinen, Mika Rantaharju, Juha Rundberg, Jarno Salokangas, Ari Wakkari sekä alle 15-vuotiaat Ali Karhu ja Ville Mussalo.

20.1.88 Jäseniksi hyväksyttiin Antti Alasmaa, Saku Heinänen, Risto Laitinen, Mika Rantaharju,

Juha Rundberg, Jarno Salokangas, Ari Wakkari sekä aiemmin ehdotetut Timo Kuparinen ja Timo Mäkeläinen. Jäseniksi ehdotettiin Marja Kuusela, Juhana Lönnqvist, Henrik Österlund sekä alle 15-vuotias Jan Lindberg.

10.2.8 Jäseniksi hyväksyttiin Marja Kuusela, Boris Lönnqvist, Henrik Östersund sekä aiemmin ehdotetut Antti Lavikainen ja Tuire Valta. Jäseniksi ehdotettiin Jukka Hellström, Tomi Kumpulainen, Juha Lipponen, Kari Lehto, Timo Lehto, Anssi Suomi sekä alle 15-vuotias Mika Kavander.

9.3.88 Jäseniksi hyväksyttiin Juha Hellström, Tomi Kumpulainen, Juha Lipponen, Kari Lehto, Timo Lehto, Anssi Suomi sekä aiemmin ehdotetut Jan Harti, Sami Salorinne ja Matti Toikkanen. Lisäksi hyväksyttiin uudelleen jäseniksi Anders Albrecht, Juha Hyttinen ja Samu Mäkelä. Jäseniksi ehdotettiin Sami Friman, Tapani Hakkarainen, Tuomo Kallela, Aimo Mäkinen, Matti Närvä, Onni Pitkänen, Jyrki Salovuori ja alle 15-vuotiaat Jaakko Eriksson ja Janne Miettinen.

13.4.88 Jäseniksi hyväksyttiin Sami Friman, Tapani Hakkarainen, Tuomo Kallela, Aimo Mäkinen, Matti Närvä, Onni Pitkänen, Jyrki Salovuori sekä aiemmin ehdotetut Mika Kavander ja Samuli Korpinen. Jäseniksi ehdotettiin Tomi Kekki, Janne Henriksson, Pekka Teppola ja Veli Vikberg.

11.5.88 Jäseniksi hyväksyttiin Janne Henriksson, Tomi Kekki, Pekka Teppola, Veli Vikberg sekä aiemmin ehdotettu Mathias Eriksson. Lisäksi hyväksyttiin uudelleen jäseniksi Tapio Moilanen. Jäseniksi ehdotettiin Pasi Kolari, Sami Närhi, Jukka Passila, Timo Pulkkinen, Antti Rosell, Hannu Rosell ja alle 15-vuotias Jari Pulkkinen.

20.9.88 Jäseniksi hyväksyttiin Pasi Kolari, Sami Närhi, Jukka Passila, Timo Pulkkinen, Antti Rosell, Hannu Rosell sekä aiemmin esitetyt Janne Aikio, Markus Suuronen ja Asko Vuorinen. Lisäksi hyväksyttiin uudelleen jäseniksi Jorma Kosonen, Jyrki Lehto ja Jari Peltonen. Jäseniksi ehdotettiin Antti Björklund, Ali Eklöf, Sami Haapala, Lauri Lehtonen, Jarmo Lehtosalo, Heikki Pöykkö, Seppo Pöykkö, Iiro Salo sekä alle 15-vuotiaat Janne Jäppinen, Jani Mikkonen, Janne Oksanen ja Marko Mutanen.

12.10.88 Jäseniksi hyväksyttiin Antti Björklund, Ali Eklöf, Sami Haapala, Lauri Lehtonen, Jarmo Lehtosalo, Heikki Pöykkö, Seppo Pöykkö, Iiro Salo sekä aiemmin ehdotetut Jarno Kivimäki, Topi Mikkola ja Aleksi Salmenperä. Jäseniksi ehdotettiin Hannu Vanhanen sekä alle 15-vuotiaat Marko Mikkonen ja Rei Nylund.

18.1.89 Jäseniksi hyväksyttiin Hannu Vanhanen sekä aiemmin ehdotetut Pasi Kerminen, Jarkko Ketunen, Sami Kiema ja Juho Pennanen. Jäseniksi ehdotettiin Kari Kulmala, Juha Nippula, Jorma Tuhkanen sekä alle 15-vuotias Sami Tynkynen.

Suomen perhostutkijain seura r.y. Lepidopterologiska sällskapet i Finland r.f.

Tuloslaskelma 1.1.–31.12.1988

TUOTOT

Baptria			
Irtomeromyynti	140,-		
Ilmoitustuotot	300,-		
Valtionavustus	5 000,-	5 440,-	
Valtionavustus seuran edustajan osall. SEL:n kok.		6 300,-	
Mittarit-kirja			
Valtionavustus	30 000,-		
Kuvatauluvarastonlisäys	7 753,-		
Arvostuksenlisäys	25 221,-	62 974,-	
Jäsenmaksut		42 700,-	
Korkotuotot		765,82	118 179,82

KULUT

Baptria			
Painatus	- 22 669,-		
Valoladonta	- 15 510,-		
Postitus	- 3 121,90		
Toimituskulut	- 1 801,66	- 43 102,56	
Muu painatus ja postitus		- 465,50	
Seuran edustaja osallist. SEL:n kokoukseen		- 6300,-	
Mittarit-kirja			
Kuvataulut	- 7 753,-		
Recallmed Oy:n toimituskulut	- 25 000,-		
Muut toimituskulut	221,-	- 32 974,-	
Muiden yhteisöjen jäsenmaksut		- 445,-	
Muut kulut		- 175,-	- 83 462,06

KÄYTTÖKATE

POISTOT

Kalustosta			- 201,-
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ			34 516,76

Tase 31.12.1988

VASTAAVAA

Pankkitilit		49 831,86	
Mittarit-kirja			
Kuvatauluvarasto	7 753,-		
Arvostuserät	25 221,-	32 974,-	
Kalusto		469,-	83 274,86

VASTATTAVAA

Tilivelat		43 136,56	
Ylijäämä ed. kausilta		5 621,54	
Tilikauden ylijäämä		34 516,75	83 274,86

Helsingissä 8.3.1989

Erkki Laasonen
Magnus Landtman

Rauno Väisänen
Pekka Vakkari

Jari Kaitila
Erkki Franssila

Antti Aalto

Asetus eräiden eläinlajien rauhoittamisesta

Annettu Helsingissä 26 päivänä toukokuuta 1989

Ympäristöministerin esittelystä säädetään 23 päivänä helmikuuta 1923 annetun luonnonsuojelulain (71/23) 14 pykälän 1 momentin nojalla, sellaisena kuin se on 13 päivänä huhtikuuta 1962 annetussa laissa (292/62):

1 §

Nisäkkäät

Seuraavat nisäkkäslajit on rauhoitettu:

koivuhiiri (*Sicista betulina*)
maamyyrä (*Talpa europea*)
päästäislajit (*Sorex ja Neomys*)
tammihiiri (*Eliomys quercinus*)

2 §

Matelijat ja sammakkoeläimet

Seuraavat matelija- ja sammakkoeläinlajit on rauhoitettu:

matelijat

kangaskäärme (*Coronella austriaca*)
rantakäärme (*Natrix natrix*)
sisilisko (*Lacerta vivipara*)
vaskitsa (*Anguis fragilis*)

sammakkoeläimet

rupikonna (*Bufo bufo*)
rupilisko (*Triturus cristatus*)
sammakko (*Rana temporaria*)
vesilisko (*Triturus vulgaris*)
viitasammakko (*Rana arvalis*)

3 §

Nilviäiset

Helmisimpukka (*Margaritana margaritifera*) on rauhoitettu.

4 §

Hyönteiset

Seuraavat hyönteislajit on rauhoitettu:

perhoset

etelänpurohopeatäplä (*Clossiana thore thore*)
harjusinisiipi (*Pseudophilotes baton*)
hierakkalehtimittari (*Scopula corivalaria*)
isoapollo (*Parnassius apollo*)
isokultasiipi (*Lycena dispar*)
juovapunatäpläperhonen (*Zygaena osterodensis*)
juurilasiipi (*Bembecia scopigera*)
kalliosinisiipi (*Scolitantides orion*)
kirjopapurikko (*Lopinga achine*)
lethohopeatäplä (*Clossiana titania*)
lehtovähämittäri (*Chloroclystis vata*)
muurahaissinisiipi (*Maculinea arion*)
neidonkieliköisa (*Cynaeda dentalis*)
pikkuapollo (*Parnassius mnemosyne*)

pohjanvalkotäpläpaksupää (*Hesperia comma catena*)
raitalasiipi (*Sesia bembeciformes*)
raunikikoi (*Caryocolum peryi*)
ruokohämy-yökkönen (*Photedes brevilinea*)
sinilehtimittäri (*Scopula decorata*)
tummaverkkoperhonen (*Melitaea diamina*)
tundrasinisiipi (*Agricides glandon*)
tyräkkikäriäinen (*Lobesia occidentalis*)
varjotäpläko (*Ethmia terminella*)

kovakuoriaiset

erakkokuoriainen (*Osmoderma eremita*)
punahärö (*Cucujus cinnaberinus*)

5 §

Rauhoitusmääräys

Rauhoitettujen eläinten munia, toukkia, kotelaita tai aikuisia yksilöitä ei saa tappaa, vahingoittaa, ottaa haltuun tai aiheettomasti häiritä.

6 §

Poikkeukset rauhoituksesta

Päästäisten ja koivuhiiren pyynti on sallittu opetus- ja tutkimustarkoituksissa. Rakennukseen tulleen 1 §:n nojalla rauhoitetun nisäkään tammihäirtä lukuunottamatta, saa kuitenkin pyytää.

Sammakkoeläinten mädin, toukkien ja aikuisten yksilöiden ottaminen rupiliskoa lukuunottamatta, on sallittu opetus- tai tutkimustarkoituksissa.

7 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1989.

Asetuksella kumotaan eräiden harvinaisten eläinten rauhoittamisesta toukokuun 27 päivänä 1976 annettu asetus (440/76) sekä matelijoiden ja sammakkoeläinten rauhoittamisesta huhtikuun 26 päivänä 1983 annettu asetus (404/83).

Helsingissä 26 päivänä toukokuuta 1989

**Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO**

SUOMEN PERHOSET, MITTARIT, 1

- Julkaisija:** Suomen Perhostutkijain Seura ry.
Kustantaja: Suomen Perhostutkijain Seura ry.
Toimittajat: Kauri Mikkola, Ilkka Jalas, Osmo Peltonen ja Sakari Nenye (kuvat)
- Sisältää:**
- Lajit: *Archiearis parthenias* — *Baptria tibiale*
 - Lajinkuvaukset, joissa mm. piirroksia erityistuntomerkkeistä, levinneisyyskartat, yleisyys ja runsaus, elinympäristö, lentoajat, pyyntitavat, kehitysasteet, talvehtiminen, ravintokasvit
 - Värikuvataulut
 - Lentoaikataulukot

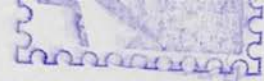
Hinta seuramme välittämänä 160,—/kpl (kirjakauppahinta n. 220,—/kpl)

Seuramme välittää kirjaa seuraavilla tavoilla:

— Eläinmuseon ala-aulan vaatteiden vartijoiden välityksellä eläinmuseon aukioloaikoina

— kuukausikokousten edellä ja väliajoilla

— postitse tilausosoitteella: Henry Holmberg, Vainiopolku 7, 00700 Helsinki

SISÄLLYSLUETTELO

SIVU

Kerppola, Sakari; Kontuniemi, Ilkka: Mikrotiedonannot 1987	19
Repo, Seppo: Makrotiedonannot 1988	26
Mäntylä, Kalevi: Silikonipastan käyttö toukkien täyttämässä	32
Tietojen keruu kesällä 1989	34
Suomalaisen perhostutkimuksen vuosipalkinto	35
Siloaho, Reijo: Havaintoja Entephria nobilaria (Herrich-Schäffer) -mittarin elintavoista ja ravintokasveista	36
Tiedotuksia jäsenistölle	37
Toimintakertomus seuran 34. toimintavuodelta 1988	39